Qualit̄ sacer sacerdotū accusatores examinandi sunt. uel si scripti sit̄ unī par tes sēntēcia recitata est.

GRIG̃ IOH̄ DE LENSORI INT CLT̄

Qua igit̄ stephan̄ ep̄s in odio suo que fu fictae & de falsisse capitulis accusatū. neq; aliquid ordinabilit̄ factū. sed iniuste se asserit condēpnatū. diligent̄ que rendū. ē. primū suu ditiū ordinabilit̄ ÷ abitū. aut si alii accusatores & alii tes tes fuerunt. Deinde causarū qualitas si digna exilio ut depositione fuit. aut sic̄o p̄sente subiure iurando ētra eū tes timoniū dictū. ē. seu scriptis actū. ē. ut ipse licentia respon dendi & defendendi se habuit. Sed & depōnū accusantiū ac testificantiū. subtilit̄ que rendū. ē. cui condicionis cu iusue opinionis. aut ne inopes sint. aut ne forte aliqua ētra p̄dictū ep̄m inimicitias habuisse nt. & utrū tes timonū exami dato dixer̄. aut certe sp̄aliter se scire testati sit. ut si scriptis iudicatū. ē. & par tib. p̄sentib. sententia recitata ē. Qd si forte hec sollēpnit̄ acta nō sit. neq; causa p̄bata ÷ que exilio ut depositione digna sit. inrecta sua modis oīb; reuocā. hū q̄ eū contra dī timorē & statuta canonū condēpnauer̄. excō municata in monasterio agendā penitentia in sex mīs. sē mittendi. Ita sane ut si cui q. eorū par tē tigerit imminere discrimen. uita ei benedictio non negetur.

Hamb̄g UB. Cod. 141 in scrin., 4° p. 274

CARMEN OCTAVI
NI CESARIS AVGV
STI LAVDANDA
ARTE VIRGILII.

Hamburg UB. Cod. 31 in scrin. Fragm. 11

Hamburg UB.

Cod. 31 in scrin. Fragm. 11

fol. 1v + 2r

Digitus ē minima pars agrestiū mensurarū. Vndecim habet digitos tres. Palmus inquatuor prendit digitos. Pedē .xvi. metuunt digiti. Passus .v. pedum mensuram sortit. Pertica duos passus .x. pedes explicit. Passus .cxxv. stadiū absoluunt. Stadia viii. miliariū pstant. Mille passus .d. miliariū ē dimidiū leuuam faciunt. habentē passus .m. ē. d. Due leuue siue miliaria tria restā efficiunt. Ambitus totus terre est absolutē stadiorum que faciunt leuuas gallorum .xxi. Miliaria .xxxi. d. Passus tres ē semel mille milia. et .d. Vnus milies octingentiesq; nonagies mille milia. Digitos .v. milies .d. Lxxx. im. Pedes centies quinquagies septies mille milia. et .d.

λ. inueterata fidei dispositione sibi eplacere. ii. se diu qd ē ee. si ego ut erat et ē. sibi inrē ee. Tacetū nuncii quē tibi misi. alit ego instruxi et alī legationē et aduersus. Tibi enī uidebat detractor ee tui. mihi aut alī. Sz qd mirū. diuersi diuersa sentiunt. et unusq; in suo habundat sen Poscebā ate eptam tuo ēpositā more. Qd si tibi inde uidet. equā ne mali inte. qd dixi tuo ēpositam more. Scio qā pueras me iocari dete. qsi ēsuetu sit tibi difficilia ñ sat apte loqui. Si hoc ipse noscas inte. ne inpuna mihi. Sp sit tua culpa. quā mea detractio. Igit qseis q intentione hoc ēposuerī. pl cū nec ibi definite uidet laus. nec definite utuperatio. Quicq aut mi deferē. sesipse inuitū libet uerget. scilicet qā sic ersic tua mihanc ve millā paret accipitē. nullo tam ceptu dinis ligamine ēphesiū. Adhec qd dixi chaos simpo ē. ne dicā stultū nimiū inre intellexisti. dicens aut mē tangere in hoc ēfusio discordiā. aut absentiā. aut obscuritatē. Si enī ut tu dicis discordia ēfusio dicerē. nimis honesto et pcto sermone abuterer. Discordia enī dissipare sit discurrere in plures. amoū conexus dissipat. nemini fida. sēp singera. Confusi collecta rep. v ē emixtio. pacens in uno stare. ñ adeo uagabunda. Qd ē. ex dissentione rerū ros. dissentio aut de differentiis ēsideratiōr. Si duo definien differentias ñ euenunt. longe erā a discordia eoz exorbitat definitio. que p differentias agnē inspecies descendendo colligitē. Porro discursus et tactio partes discordie et ēfusionis. inuicē distant. que aut distant in paribus. dis inuicē. igit discordia et ēfusio in simul ñ euenunt. De absentia et obscuri longē uidetē enarare. Vnde porus omittenda sit. Qd aut ate poposci ep q. indagandā sepius me capite scabere cogeret. noli putare irrisione dice placeritē enī mihi tales litere. que subitū sensu acuant lectoris ingenū. et ēpendio tollant fastidiū. Talem eptam sponte mihi pollicitē es. tale quoq; exigo Nec obliuiscor orare adhec. ut salutationē nup missē epe. exposita neue differre. Qd enī sine differentias me dignū salutasti. parū aut cert nihil intellego. Quis enī ūquā erit digni sine differentias. si ū qs de bono digni differentiā habet admalū. a malo enī differt bonū. Hinc sillogismo ēstruam. Si nemo qui ē bon ē sine virtute. virtē aut differentia ē vic qs. cuius illius differentie bon certe ē. Nemo q sine differentia bon ē Porro quoto pluribus clausule domū quibet serat. tanto utilius inclusa res seruat. Vnde qa te supequia sacre. sillogismos scio amare. vnū adhuc pono q clausula sermoni statuat. Qui astute loqt. astute ē. Acelin aut astute loquit. igit acelin astute ē. Vale aut de iste ira si mihi. ipse enī adhuc aliqd altioris astutie te mihi scripturū sponte promisisti

Cod. 31 in scrin. Fragm. 11

Hamburg UB. Cod. 31 in scrin. Fragm. 11

Hamb̆g UB.
Cod. 31 in scrin. Fragm. 11
fol. 2^{v} + 1^{r}

Hamb$ UB. hist. 10 y

recto

quos scire potuimus. Saturnus. & reuocat.
felicitas quoq; & una p̄petua glosos. Zeferino
in urbe ep̄o residente.

A bipso autem usq; ad decium anni sunt xl uii
minus grauis. & eatenus tolerabilis p̄secutor.
flauiano ep̄o in urbe sedente.

Huius namq; temporib; iam cyprianus in africa
cartaginensis ecc̄lae ep̄s fuit. subipso decio
passi sunt roma. symphronius. paulus.
seupat̄ & in africa passus ē. doenus montany.
abipso usq; ad ualerianum anni sunt septem.
sacerdotum dn̄i debellator. cuius p̄secutione
passi sunt roma sixtus. & cartagine cyprianus.
Nemesianus
Memesianus uero tubunis. abipso autem usq; ad
dioclitianum & maximianum. anni sunt xli.
Ipsi sunt septem xp̄ianoy acerrimi p̄secutores.

A bhis coacti marcellinus urbis & mensericus
qui dicatur mensurius ad cartaginis. straton
& cassianus diaconi urbis. & cecilianus. oū
eorū ueritatis ecc̄lae diaconef. publice in capi
tolio tura euuangelia concremarunt.

A bipsis usq; ad stilliconē iterum consulē anni
sunt centū ii. Ipso consulato p̄secutio uenit
xp̄ianis sexto Kalendas iulias. data pridie
Kalendas februarias rauenna. & exinde usq;
consulato teodosii sextidecimi. & fausti. anni
sunt triginta sex. Explicit.

recto-Seite, rechte Sp., obere Hälfte

SUB Hamburg, Cod. ms. 10 a

regno erat namq; in die ·xii· Carolus imp regnauit
an. xl · Pipinus eius filius regn an xxx· Lodoicus
filius eius dem karoli regn an viii· Lotharius
fr Lodoici regn an xxviii· Lodoicus filius Lo
tharii regn an ·xxvi· Inter karolus caluus de
francia et karolus magnus regnauer an ·iii·
Carolus diuina fauente clementia regn an ·viii·
Beringarius rex post mortē karoli regnum sortieus
ē ·italiam quidam unum ann regnasset · con
tentio orta est inter uuidonem et iamdicto bern
gario atq; pugnauerunt · Tunc effugatus est bern
garius a uuidonem et optinuit ann ·iii· regnum ·
Adeptus est uero regnum alambertus filius
eius & regnauit mensann ·viii· Tunc beringarius
introiuit in regnum et tenuit simul cum illis
partib; usq; in annis xxvii· Postea uero coronā
suscipiens imp est factus regnauit ann ·iii·
Eodemq; anno rodulfus introiuit in regnum mox
ortum est bellum inter rodulfum et beringarium
Beringarius uero fugam lapsus ueronam ·
Rodulfus uero tenuit regnum ann ·ii· tunc in illis
diebꝫ ueronenses beringarium interfecerunt ·
Rodulfus demq; per alpes appenninas burgundiā
remeauit · Inter beringarium et uuidonē et
Lambertum et rodulfum regn ann ·xxxviii·
Vgo rex regn an ·xviii· Lotharius
eius filius regn an ·ii· Berengarius rex
simul cum adalberto filio suo regn an ·xi·
Tunc otto rex eiecit eos de regno · erat namq;
indic ·iii· Otto uero rex romam perrexit ·
ibiq; coronam accipiens italiam suo subiugauit
imperio · ann dominicæ incarnationis ·dcccclx·

Hamb. Ub. hist. 10 y

SUB Hamburg
hist. 10y

Verso-Seite, untere Hälfte

Hamburg UB. Cod. 88 in scrin.

Epistola Beati hieronimi prbr ad damasum papam;

CATIS
SIMO PP.

damaso. hieronimus;
Postquam et tuae
sententiae accepi. confe
stim accito notario ut
exciperet imperatu; Quo ad officium pperavi
quod eram voce prompturus. ante mihi
cogitatione pingebam;

SUB Hamburg cod 88 in scrin. 1 fol. 91^

Hamburg UB. Cod. 88 in scrin.

respondit dño. Maior causa mea est quã
ut dimittar: ideſt pluſ peccaui. quã ut
merear abſolui. Ecce eiecisti me hodie a facie
terrae & a facie tua abſcondar: & ero
gemens & tremens ſuper terrã. Et erit
omnis qui inuenerit me occidet me. Et ait
mquit a conſpectu tuo: & conſcientia
ſederis: lucẽ ipſam ferre non ſuſtinens
abſcondar [illegible]. Et itaq. omnis qui
inuenerit me occidet me: [illegible]dum ex
tremore corporis & furiata mentis
agitatu eũ eſſe intelligit. qui mereatur
interfici. Verũ dñs nolens eũ cõpendio
ſe mortis finire cruciatus. ñ tradit eũ
poene quaſe ipſe dampnauerat: ſed
non ſic idẽ non ut eſtimas morieris &
mortẽ premedio accipies. Verũ uuel
uſq. adſeptimã generationẽ & conſu
mitq; igne torqueberis: ita ut quicũq;
te occiderit. ſecundũ duplicẽ intelligen
tiã aut inſeptimã generationẽ aut

mentis excedit decus illud. illa pulcritudo.
illa magnificentia. illa maiestas. Quid ergo dic
mihi. horum omnium bonorum expertes
nos metipsos faciemus. et alienos. ut ne paruū
aliquem suscipiamus laborem. exiguo tem
pore libidinis illecebras refutemus. Sieñ
cotidie oportet & nos tormenta perferre.
si ipsam iehennam paruo tempore tolerare.
proco ut xp̃m uidere possimus ingloria uem
entem. et sanctorum eius numero sociari.
non erat dignum pati omne quod est triste
modo. ut tantī bonī tantæq; gloriæ par
ticipes haberem? Audi quid dicat beatus
petrus. Bonum ē nos inquit hic ee. Qd si ille
tenuem quandā futuræ gloriæ imaginem
uidens. omnia subito placuit ex animo dulcedine
uisionis quā prospexit innexus. q̄d dicet aliquis
si ipsam rerū faciem. ut se habet uerius conte
plet̃. tunc scilicet cum celestis aula pandet̃.
& regem caeli non iam p speculum & in enig
mate. sed facie ad faciem reuelauerit. ñ iam

Hamburg UB. Cod. in scrin. 88. fol. 30v

Hamburg StUB. Cod. 88 in scrinio, fol. 17r

nouem ouibus aberrasset requisita est. et
postea pastoris humeris reportata. nonne
aperte etlapsum etreparationem fidelis os
tendit. Quis enim est etipsa sicut etille no
aginta nouem. etnonalterius sed unius
eiusdemque gregis. etunius eiusdemque
pastoris. eisdem namque pascuis. priusqu
bus etille ceteris eisdem po culis. eisdemq:
cubilibus utebatur. sed errauit eterrore
non minimo. Permontes enim etcolles
euagata est. longis scilicet etdifficilibus cir
cumacta erroris anfractibus. nec tamen
reliquit eam pastor bonus consumi in
erroribus suis. sed quaerit etreuocat;
Reuocat autem nonuiolenter perurgens.
nec uerberibus cogens. sed ppis humeris
subuectans. Sicut enim optimi quique
medicorum cos uiderint tabolonge
egritudinis afflictus. innonnullis rigo
rem temperant medicine. etdelicatius
actenerius agunt cumeis. ita etds eos

Hamb. StUB. Cod. 88 in scrin., fol. 61r

partē terrę. potens ille opifex. et fecē primū corp̄ hūi.
ing̃ disposuit et distinxit uaria m̄bra. manū. et pedes. ca
put etiā. ing̃ oculi. aures. os. odoratus. frons. genę. et
reliq̄ m̄bra. Iste ergo artifex quisquis teipsum finxit arbi
trio. nec. nō potest tua auferre peccata. nolī sensus ejus timare.
nolimodo os examinare uirtutis [illegible] sed mi
rare de facto. Sed dicis. Fecī peccata multa et magna.
Et quis est de omnib; qui non peccat. tu dic;
erra ui sup omnes homines. sufficiat mihi in sacri
ficio ista confessio; Dic tu prior iniquitates
tuas: ut iustificeris; Cognosce quī peccator es.
habe tristitiā cū cuer teris esto [illegible]
mestus. fundat lacrimis cōpunctus effunde;
Nūquid aliud aliquid inuenire tricē fuit quā lacrimaꝝ
effusio. et ex hac pfusione inuenit pfidium et ac
cepta fiducia accessit ad fontē dnī ihū. sedueni
ens. ad causā; Iter ergo euangelista. et inde tran
siens ihs. uenit in partes tyri et sidonis. Et ecce
mulier chananea; Inquit euangelista, Ecce mu
lier chananea. Caput I peccati. arma diaboli
expulsio paradisi. delicti mater. corruptio

usus est desperatione. Postea uero ex desperatione in elationem incidit et superbiam;
Sic ergo et anima si semel salutem suam coepert desperare. iam nec intelligit quom uel in quas mala precipitur. Nihil enim aut agere. aut dicere metuit quid sit salutis.
et sicut sepe uidimus in his qui insaniunt cum semel perdiderint sanitatis statum. nihil iam ultra metuunt. nihil erubescunt. sed licenter omnia et dicere audent et facere. Etiam si ignem pruant non declinant. Etiam si in precipitium aut in profundu. non reuocant pedem. Ita et qui desperatione capti sunt. intolerabiles fiunt. et per omnes malicias uias discurrunt. Pudor nihil phibet. metus nihil impedit. praesentia non uetat. futura non terrent. sola mors est quā euadere non possunt;
Propter quod dēcor prius quam uehementius inebrieris mali huius ueneno.
Surge queso te. et expergiscere aliquando

Hamb. StUB. Cod. 88 in scrin., fol. 47v

Hamb. SB. Cod. 88 in scrin., fol. 65r

Videte canes. uidete malos operarios. uidete
interfectores; Nos autē quiuelud canes eram.
degentibus facti sumus filii.eorum radice. quos
ita exortatur paulus. filioli mei quos ite
rum parturio donec xps formetur in uobis;
Accusat ergo iudeos cū dicit. Non licet tollere
panē filiorū. et mittere canibus. Sed quid re
spondit mulier. Etiā dne. potes siuo lueris;
O mulier uiolenta; Dns dicit non licet. et illa dicit.
etiam dne. potes siuo lueris; Oblita est uere
cundię. et interm isso pondere. conat uincere
dnm; Dns dicit non licet tollere panē filio
et mittere canibus. et illa respondit. etiā dne
sī quod dicis. Canē me uocas. canis sum;
Agnosco nomen meū. Tu confundis me. sed ego
non recedo a te; Canis sum. sequar te quasi canis.
porrige mihi aliquid. Non quero panē filio
da mihi uel micas. qm et catuli manducant
de micis que cadunt de mensa domino suo;
O certamen piscatis. o prudentia feminae;
Canē me dicis dne. sum ego; Ergo nutrime

mēbra. Dulcib; nāq; illecebris admodicū exca
tat ut expressus humor trahit adsē eximis
uiscerū uenarūq; medullis totī corporis uolupta
tē. Q dubiapls intentissime inspex absolutę fixit
sententiā dicens. Quia aūt fornicett in corpus suū
peccat. Q ęmihi quid actura sū homo fragilis.
Qua uirtute ualebo tantę atrocitati resistere. Duoę
in me consistentiū uenena. qua sorte possū uitare.
Si radix auaricie multiformi crimine exulcerat. si radix
luxurię ignitas libidinū fa ces ministrat. qb uisce
rū medullas exurit. qd facia. Que uirtus in
me. aut quę substantia mea. Viuunt in
me duo serpentes pariter. Auaritia
et luxuria mordent semp. exulcerant iugiter.
collidunt frequenter. et stare contra me tales
bestias ppria uirtute confidere non possum.
Siaquę iam adminiculum non est. sinon ē. sps
sēs. quis me liberabit de corpore mortis huius.
Quis me eruet. ab hac nequitiae mole morsuq;
ferali. Homo noli diffidere. inpromptu ē. uita
in manu est. uirtus in uoluntate est. uictoria
in arbitrio est. Si uoluisti. uicisti si noluisti.

Hamb. Stuttg. Cod. 88 in scrin. fol. 79v

hominū multitudinē auus manſuetior con
uerſatur; Turtur aūt uidetur uerbi gratia
moyſēn & unū quēlibē intelligere pphetarū
recedentiū in montes & deſerta: & ibi accipi
entiū ſermones dī; Vox ergo turturis audita
eſt in terra nra: ſicut pduxit groſſos ſuos;
Aficus dinoſcitur parabolā. Cū ramus eius tener
factus fuerit & folia miſerit: ſcitote quia iuxta
eſt eſtas; Vult nobis dī eloquiū nuntiare; poſt
hiemē. poſt pcellas animarū adppinquaſſe
meſſē & ait; Ficus pduxit groſſos ſuos. uites
floreſcunt. dederunt odorem ſuū; Cā
rumpunt in florē. tempus aduenuet. &
erunt uuę; Surge. ueni, pxima mea. ſpecu
oſa mea. columba mea; haec & ſuperius
expoſuimus ——— non audientib; ad
uleſcentulis; ſolā ſponſa audienti loqui
tur: uolumus aūtē & ipſum audire ſer
monē loquentis adſponſam; Surge
pxima mea. columba mea. & ueni columba
mea ſub tegmine petre.. Sermoj. ſes integ-
mine

Hamburg Stuts. Cod. 88 in scrin., fol. 126v

Hamb. StUB., Cod. 88 in scrin., fol. 128r

c̄fitem. te solū adoro. te laudo. teq; glorifico. tuaeq; miſdiq; & clem̄tiae
gratias refero. quime exitū nocte ꝓfidiq; et erroris. parcipē fieri tribuisti
gratiae tuae. ꝓfice quesо dn̄e coeptum inme opus miſdiae tuae. & don̄
m̄ semp cogitare loqui et agere quae placita sunt tibi. et gratia tua me ubiq;
pietate custodiens. facme indignum et miserū adtuā ꝓuenire visionē. am̄.

Oratio addn̄m ih̄m xp̄m.

One ihū xp̄e. rex virginū. integritas
tis amator. munu cormeū abomnib: sagittis et insidiis inimici. Iexange
vime omne incendiū libidinis. da uerā humilitatē tranquillitate
patientiae ꝓ ecto ri meo. succende mtē meā tuae karitatis flamma. ut
ut odio habens omnē uiā iniq̄tatis possim cunctis diebus utq; meq;
complacere tibi amen. Oratio adscam dei genitricem.

Singularis mer ita sola sine exemplo mat & virgo maria quam
dn̄s tamente corpore inuiolatam custodiuit. ut digna existeres
ex qua sibi nr̄ae redemptionis p̄cium dei filius corp̄ aptaret. obsecro
te miſdissima ꝓ quam totus saluatus mundus. Intercede pme
spurissimo cordis iniq̄tatib. foedissimo. utq; ex meis iniquitatib:
nil aliud dignussum quam aet̄nū subire supplicia. tuis urgo
splendidissima saluatus meritis penne consequar regnū. am̄.

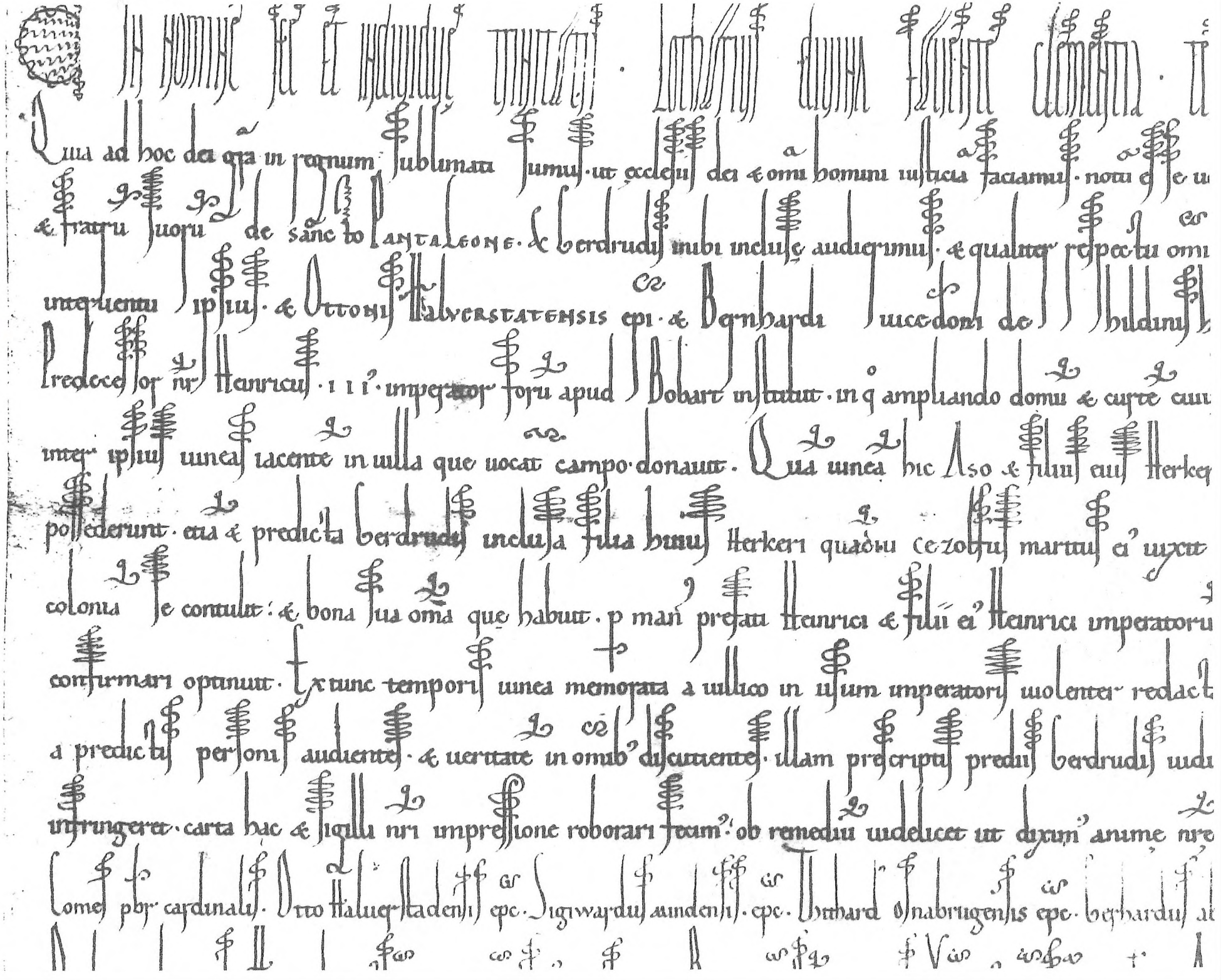
Scissimi apti dn̄i mei ihū xp̄i Oratio adscos aplos.
beatissime. petre. paule. andrea. iacobe. iohannes. philippe
bartholome. matheꝰ. thoma. iacobe. taddee. simon. mathia.

m' ut hic sit hui' uoluminis modus · EXPLI
CIT · LIB · II · INCIPIVN · CAPITVLA LIB · III
e aduersitatib' quas solas mali metuunt · I ·
æ qs semp passus e mund' q'ndo deos colebat · II ·
Andn q æ a troianis æ a grecis simulit colebant cau
sas habuerint qb' ilin pateret excidi · III ·
Non potuisse offendi deo parid' adulterio q' it ipsos
tradit frequentatu IIII dns gentos mentiant ·
De sententia uarronis q' utile ee dixit ut se homine
Non pbari qd dn adulteriu in paride punie V ·
runt · qd in romuli matre non ulti sunt · VI ·
De parricidio romuli qd dn n uindicarunt · VII ·
De euersione ilii qd dux marti fimbria excidit · VIII ·
An debuerit dns iliacis roma comitti VIIII fit ·
An illa pace que sub nume regno fuit deo pstruisse X ·
An optandu fuerit · ut tanta bellor XI credendu
rabie romani augeret ipiu · cu eo studio quo sub
numa actu e · æ q'qu ee potuisset æ tutu · XII ·
De simulacro cumani apollinis cui flee credit e cladem
grecor qb' opitulari n poterat indicasse · XIII ·
Quantos sibi deos romani pter institutone nume adie
cerint · quor eos numerositas nichil iuuerit · XIIII ·
Quo iure q' federe romuli obtinuerint pma augia · XV ·
De ipietate belli qd albanis romani intulerit · æ de ucto
ria dominandi libidine adepta · XVI ·
Qualis romanor regu uita atq; exitus fuerit · XVII ·
De pmis apud romanos esulib' quor alt' alteri patria
pepulit · mox q: ipse p' atrotissim' parricida · a
uulnerato hoste uulneratus interit · XVIII ·

exceperint · grauissima p'cesserint · XXXII ·
De conexione belloz q' aduentu xpi plurima et
Quæ ipudent pstentia icomoda xpo XXXIII ·
iputent · q' deos colere n sinunt · cui tante clades
eo tepore q' colebant extiterint ·
EXPLICIVNT: CAPITVLA ✠
INCIPIT: LIBER: III ✠

Hamburg UB. in scrinio S. fol. 68a L^v?

Quia ad hoc dei gra in regnum sublimata sumus. ut eccleas dei & omi hominu iusticia faciamus. notu esse u
& fratru suoru de sancto Pantaleone. & Gerdrudis inibi inclusę audiremus. & qualiter respectu omi
interuentu ipsius. & Ottonis Halverstatensis epi. & Bernhardi uicedomi de Hildinus
predecessor nr Henricus. iii. imperator sorus apud Bodart instituit. in q ampliando domu & curte eius
inter ipsius uineas iacente in uilla que uocat campo donauit. Quas uineas hic Aso & filius eius Herke
possederunt. eas & predicta Gerdrudis inclusa filia huius Herkeri quadam Cezonis martius ei uxor
colonas de contulit. & bona sua oma que habuit. p manu predicti Henrici & filii ei Henrici imperatoru
confirmari optauit. Ex tunc temporis uineas memorata a uillico in usum imperatoris uolenter redact
a predicta personis audientes. & ueritate in omib discutientes. illam precepit predii Gerdrudis uidi
infringeret. carta hac & sigilli nri impressione roborari fecim. ob remediu uidelicet ut dnum animę nre
Comes pbr cardinalis. Otto Haluerstadensis epc. Sigiwardus mindensis epc. Ohmard Osnabrugensis epc. Gerhardus al

didit · q neptunu qde contra troianos · a
polline aut p troianis pugnante facti · cu
illo puerio ambos fabula narret offensos ·
Si g fabulis credunt · erubescant talia colere
numina · si fabulis n credunt · n obtendant
troiana puera · aut mirent deos puera pu
nisse troiana · amasse romana · Vnde enī comu
ratio catilinę in tanta tā q · corrupta ciuita
te habuit etiā eoꝝ grande copiā · qs man atq;
lingua · puerio aut sanguine ciuili alebat ·
Q d enī aliud totiens senatores corrupta in
iudiciis · totiens populꝰ in suffragiis uel ī qbq;
causis quę apud eū contionibꝰ agebant · nisi
etiā peierando peccabant · Nāq; corrup
tissimis moribꝰ ad hoc mos seruabat antiqui
n ut ab sceleribꝰ metu religionis phiberent ·
sed ut puera qq; sceleribꝰ ceteris adderent ·
Nulla itaq; causa ē · qre qbꝰ ut dicunt ste
terat illud impiū · cui a grecis pualentibꝰ p
bent ee uicti · troianis peerantibꝰ fingan
tur urati · nec adulterio páridis ut rursꝰ a
quibꝰdā defendunt · ut troiā desererent
succensuert · Auctores enī doctores q; pec
catoru ee assolent · n ultores ·

·III·

Urbē romā inquit salustiꝰ sicuti ego acce
pi · condidere atq; habuere ī initio troia

Salustius decon
tione romanę

Rubriken sind in einem sorglosen Gemisch von Capitalis rustica und Minuskel geschrieben; grobe, einfache Initialen. Die Schrift macht einen altertümlichen Eindruck und ist daher wohl in den Anfang des 10. Jahrhunderts zu setzen. Von derselben Hand und ursprünglich offenbar zum selben Codex gehörig die beiden Doppelblätter, die in Hannover, Kestner-Museum, Inv.nr. 3926 als Spiegel bzw. Vorsatzblätter eingeklebt sind.

Hamburg StB Scrin. 5 fol. 101r

dici aut intelligi potest · quodā modo nesciendo sciunt · ut sciendo nesciant · Cū enī acies etiā oculi corporalis currit · p̄ species corporales · nusquā tenebras uidet · nisi ubi ceperit non uidere · ita etiā non ad aliquē aliū sensū sed ad solas aures pertinet sentire silentium · qđ tamen nullo modo nisi nō audiendo sentitur · sic species intelligibiles mens q̄dē nra intelligendo conspicit · sed ubi deficiunt nesciendo condiscit · Delicta enī quis intelligit · ꝯ Hoc scio naturā dei nūquā · nusquā · nulla ex parte posse deficere · & ea posse deficere quę ex nichilo facta sunt · quę tamen quanto magis sunt · & bona faciunt · Tunc enī cū aliquid faciunt · causas habent efficientes · in quantū autē deficiunt · & ex hoc mala faciunt · Quid enī tunc faciunt · nisi uanas causas habent deficientes · ꝯ Itē q; scio in q̄ fit mala uoluntas id in eo fieri · qđ si nollet nō fieret · & ideo nō necessarios sed uoluntarios · defectus · iusta pena consequitur · Deficit enī nō ad mala · sed male · ideſt nō ad malas naturā · sed ideo male q̄a contra ordinē naturarū · ab eo qđ summe ē · ad id qđ minus est · Neq; enī auri uitiū est auaritia · sed hominis puerse amantis auri · iusticia derelicta · quę incōparabiliter auro debuit anteponi · nec luxuria uitiū est suauium pulchrorū q; corporū · sed animę puerse amantis corporeas uoluptates · neglecta tēperantia qua rebus spūalibus pulchrioribus & incorruptibiliter suauioribus coaptamur · Nec iactantia uitiū est laudis humanę · sed animę puerse amantis laudari ab hominibus · spreto testimonio conscientię · nec supbia uitiū est dantis potestate sua potentioris

Si nullā esse dixerimus efficientem causā etiā uoluntatis bonę · cū ne uoluntas bona bonorū angelorū sed deo coęterna esse credatur · Cū sint · quorū illa nō esse facta dicitur · p̄ est · utrū cū ipsis facta est · an sine · Sed si cū ipsis · nō dubiū qđ ab illo & ipsi · simul q; ut facti sunt ei adhe re cū q̄ facti sūt adheserunt · eo q; societate discreti · q̄ illi in eade bo manserūt · isti ab ea deficiendo mu scilicet uoluntate hoc ipso qđ bo a q̄ nō defecissent utiq; si uoluisse angeli boni fuerūt pri⁹ sine bona eā q; in se ipsi dō nō opante fecerūt a seipsis quā ab illo facti sūt · ꝯ dbi erant sine bona uoluntate nisi n ꝓpterea nō mali · q̄a nec mala uol erat · neq; enī ab ea quā nondū c bere defecerant · certe nondū tal tā boni · quā esse cū bona uolun dut si nō potuerūt seipsos facere n eos ille fecerat quo nemo meli⁹ q ꝓfecto & bonā uoluntatē qua me nisi opante adiutorio creatoris ha sent · & cū id egit eox uoluntas bo seipsos qui min⁹ erant · s ad illū q conuerterentē · ei q; adherentes m eius q; participatione sapientes bea rent · quid aliud ostenditē nō uolu lubet bonā · inopē fuisse in solo de mansurā · nō ille qui bonā naturā sui capacē fecerat · ex seipso fac meliorē · prius faciens exercitando

Ā & hoc discutiendū est si bon

Lotharius di gra romanorū impr augustus. Cm regie conuenit di
subditus uult exhiberi. ipse qq; suo & omium dno & regi exhibeat. iustum est. ut quibusq; ex sibi subiectis
libertate concedat. uerumetia auctoritatis & benuolentie sue defensione & oportulatione impendat.
decreuimus. omib' p orbem xpi fidelib'. tam futuris qua psentib'. hoc qd psenti karta subnotatu. dil
fideliu nroz suggestione & petitione. maxime aūt respectu di. p remedio anime nre concessim'
bardo Roricus nomine. abdicatis mundi hui' negotiis. soli do seruire cupiens. una cu filio suo colon
onis. qd extra urbis menia situ est. cu eode filio suo monachica pfitei uita delegit. Ubi cu seipsu
bona quoq; sua exteriora que ure hereditario possidebat. uidelicet xxiiii. partes uineariu in uil
ecclie concessione & licentia nra contulit. que postmodu ipso petente. & dilecta coniuge n
tulante. nec non & abbate ipsius cenobii Gerhardo supplicante. karte huius conscriptione. & su
timonio eoz qui subnotati sunt. nemine reclamante. pdicto cenobio ure quieto tenenda. au
tadiio firmior pmaneret. domnus Willehelm' pnestinus sedis apostolice legatus. & domn'
ex auctoritate beati Petri. & domni pp Innocentii. obligauerunt. quatenꝰ ppetuo anathemati
re. ut pdicte ecclie p hac re molestie incubere psumpserit. n resipiscat. Testes aūt sunt hi
Willehelm' romane eccle cardinalis. Bruno coloniensis archiepc. Alexander leodiensis epc. Sigr

-11-

Weise. Urkunden meiner St. Pantaleon Tafel 5

Dl. III. 132

Kö. Stadtarch. St. Pantaleon Nr. 15

religiosissimo reportatū ē · Ibi amissa · hic seruata
libertas · ibi clausa · hic interdicta captiuitas · ibi
possidendi a dnantib⁹ hostib⁹ pmebant · huc libe
randi a miserantib⁹ ducebant · V ·

Postremo illud iunonis templū sibi elegerat
auaritia et superbia leuū grecoꝝ · istas xpi basi
licas misericordia et humilitas etiā immanū bar
barorū · in forte greci quidē in illa sua uictoria
tēplis deorū pepcerūt · atq; illo confugientes mi
seros uictos q; troianos ferire uel captiuare n̄
ausi sunt · sed virgilius poetarū more · illa men
titus ē · Immo uero morē hostiū ciuitatis
euertentiū ille descripsit · Quē morē etiā cato
sicut scripsit salustius nobilitate ueritatis histo
ricus · sententia sua quā de coniuratis in senatu
habuit cōmemorare n̄ pretermittit · rapi uir
gines · puerosq; diuelli liberos a parentū cōplexu ·
matres familiarū pati quę uictoribus collubuis
set · fana atq; domos spoliari · cedē · incendia
fieri · postremo armis · cadaueribus · cruore atq; luc
tu oīa repleri · Hic si fana tacuisset · deorum
sedib⁹ solere parcere hostes putarent · Hec n̄ ab
alienigenis hostib⁹ sed a catilina et sociis eius
nobilissimis senatoribus romanis ciuib⁹ romana
templa metuebant · Sed hi uidelicet pditi · et
patrię parricidę V I

Quid g̃ p multas gentes quę inter se bella gesse
runt · et nusquā uictis · in deorū suoꝝ sedibus
pepcerunt · nr̄ sermo discurrat · Romanos
ipsos uideam⁹ · ipsos unquā recolam⁹ · respiciam⁹q;
romanos · de quoꝝ primā laude dictū ē pur

Hamburg SUB, Inc. scrin. 5, fol. 3v

engeren Sinn als Epistolar zu bezeichnen ist. Seine Bestimmung für Siegburg geht aus der Hervorhebung der Feste der hll. Michael und Mauritius, der Patrone Siegburgs, hervor, der Gebrauch in Siegburg findet seinen Niederschlag in den nachgetragenen Texten zum Anno-Fest (nach Annos Heiligsprechung 1183). Die kostbare Ausstattung mit Miniaturen und Initialen in Gold, Silber und prächtigen Farben verleiht ihm seine besondere Bedeutung. Einleitend stehen sich die Apostel Petrus und Paulus, Jakobus und Johannes als die Hauptautoren der Episteln paarweise gegenüber (fol. 1v–3r); anschließend und direkt vor der Initiale zur Weihnachtsvigil folgt Isaias mit der Darstellung der Wurzel Jesse, welche als symbolisches Weihnachtsbild dient (fol. 3v/4r). Von den kirchlichen Hauptfesten ist nur noch Ostern durch eine Miniatur der Frauen am Grabe ausgezeichnet (fol. 41r). Zwei weitere Miniaturen sind den Patronen Mauritius und Michael gewidmet (fol. 66v, 68r). Hinzu kommen ganzseitige Initialzierseiten mit großen Gold-Silber-Initialen auf Purpurgrund und viele kleinere Initialen am Beginn der Feste.

Dem Buchschmuck liegt eine einheitliche Konzeption zugrunde, doch gibt es Unterschiede in der Ausführung. Die Mehrzahl der Miniaturen ist in Deckfarben gemalt, wobei die Apostelfiguren eine Stilparallele in den Miniaturen des Evangeliars aus St. Pantaleon finden; dort ist allerdings das Lineament der Gewandfalten stärker in graphische Formeln verwandelt (Kat. 493). Die Apostel des Lektionars sind weicher modelliert, im ganzen malerischer und in ihrer leichten Ponderation organischer aufgefaßt. Sie stehen den italienisch-byzantinischen Vorbildern näher, während der Stil im Pantaleon-Evangeliar bereits vermittelt wirkt. In anderer Technik – in Federzeichnung auf Farbgrund – sind die Darstellungen der Frauen am Grabe und des hl. Mauritius ausgeführt. Stilistische Beziehungen zum Leipziger Beda (UB, Rep. I. 4° 58a) verweisen erneut auf künstlerische Verbindungen mit Köln. Die Initialen wiederum stimmen trotz der anderen Technik in Gold und Silber formal und stilistisch mit den Initialen des Rupert-Codex aus Deutz überein (Kat. 489). Aufgrund der vielfältigen Beziehungen wurde gelegentlich die Vermutung einer Entstehung in Köln für Siegburg geäußert (Bloch, Plotzek). Zu fragen ist jedoch, ob der Anstoß zum künstlerischen Neuanfang in Köln nicht umgekehrt vom Reformzentrum Siegburg ausgegangen war. Als Gründung, Eigenkloster und Grablege der Kölner Erzbischöfe – in Siegburg bestattet sind Anno († 1075), Hermann III. († 1099), Friedrich I. († 1131) – und als Ausgangspunkt der auf den Gewohnheiten von Fruttuaria aufbauenden Siegburger Reform stand Siegburg seit dem späten 11. Jahrhundert an der Spitze der rheinischen Reformzentren. Dort dürfte das Lektionar spätestens um 1130–1140 entstanden sein.

Turner 1962. · Bloch/Mittler 1964, 7–10. · Kat. Köln 1972, Bd. 1, Nr. J 46 (Joachim M. Plotzek). · Kat. Köln 1975, 229–233 (Joachim M. Plotzek). · Mittler 1979. E.K.

493 Evangeliar von St. Pantaleon

Köln, um 1130–1140

Pergament mit Gold-, Silber- und Deckfarbenmalerei – Lederneinband über Pappe (Anfang 20. Jahrhundert) – H. 30,5 cm, B. 20,5 cm; 233 Blätter

Köln, Historisches Archiv der Stadt Köln, Best. 7010 Nr. 312A

Die Bestimmung des Evangeliars für die Abtei St. Pantaleon in Köln geht aus der Miniatur des hl. Pantaleon (fol. 10v) und dem eingefügten Blatt mit der Abschrift der Gründungsurkunde (fol. 16) hervor. Auf die beiden allgemeinen Prologe *Novum opus* und *Sciendum etiam* folgen die Kanontafeln im Kölner Typus mit Dreiecksgiebel über Arkadenbögen (fol. 5r–10r), auf ihrer letzten Seite ist das Bild des Klosterpatrons untergebracht. Nach diesem Auftakt fahren die Prologe mit dem *Plures fuisse* sowie dem Argumentum und Kapitelverzeichnis zum Matthäusevangelium fort, bevor das Evangelium auf neuer Lage mit Bild- und Zierseiten einsetzt. Das *Capitulare evangeliorum* steht am Ende der Handschrift. Die für die Kölner Tradition ungewöhnliche Textverteilung mit der Stellung der Kanontafeln zwischen den Anfangsprologen und dem *Plures fuisse* vor Matthäus findet sich – mit frankosächsischem Vorläufer – in verschiedenen Corveyer Evangeliaren des 10. Jahrhunderts (z. B. Reims Ms. 10, New York M 755; Bauer 1977, Bd. 1, Anhang LXIIf.) und dann wieder in dem frühromanischen Prachtevangeliar aus Helmarshausen in Trier, Hs. 139 (Kat. 500). Wie auch immer die Beziehungen im einzelnen zu erklären sein mögen, sprechen die Übereinstimmungen für eine verwandte Vorlagenverarbeitung und einen Austausch zwischen Helmarshausen und Köln, wie er für die Zeit nach 1100 in erster Linie im künstlerischen Bereich beobachtet wurde.

Wie die Giebelarchitekturen der Kanontafeln ottonisches Kölner Gut tradieren, entsprechen auch die Autorenbilder – ohne die Evangelistensymbole – alter Kölner Tradition. Sie präsentieren sich aber in einer fundamentalen stilistischen Neuformulierung. Die plastische Präsenz der Gestalten und die graphische Zeichnung des sog. parzellierenden Gewandstils vertreten den von italienischen, byzantinisierenden

dnat q; nbi in tanqb dici · parcere subiectis
& debellare supbos · Vnde etiã de terrena ciui
tate · que cũ dnari appetit · & si ppli seruant ·
ipsa ei dnandi libido dnat · non est silentio
ptereundũ · quicqd dicere suscepti hui' operis
ratio postulat · & facultas dat · Ex hac nãq; · 1 ·
existunt inimici · aduersus quos defendenda
est ciuitas dei · quorũ tam multi correcto ipie
tatis errore · cues in ea fiunt satis idonei · mul
ti ů in eã tantus exardescunt ignib' odiorũ ·
tã q; manifestis beneficiis redẽptoris ei' ingrati
sunt · ut hodie contra eã linguas non mouerent
nisi ferrũ hostile fugientes · in sacratis ei' locis ·
uitã de qua superbiunt inuenirent · An ñ etiã
illi romani xpi nomini infesti sunt · qb' ppt
xpm barbari pepcerũt · Testant hec martyrũ
loca · & basilice aplor · que in illa uastatione urbis
ad se confugientes suos alienos q; receperũt · Huc
usq; cruentus seuiebat inimicus · ibi accipiebat
limitẽ trucidatoris furor · illo ducebant a mise
rantib' hostib' qb' etiã extra ipsa loca pepcerant ·
ne in eos incurrerent · q simulẽ misericordiam ñ ha
bebant · qui tam etiã ipsi alibi truces · atq; hostili
more seuientes · postea quã ad loca illa uenie
bant ubi fuerat interdictũ qd alibi belli iure
licuisset · tota feriendi refrenabat' immanitas ·
& captiuandi cupiditas frangebat · Sic euasert
multi · qui nunc xpianis tẽporibus detrahunt ·
& mala que illa ciuitas passa est xpo imputant ·
bona uero que in eos ut inuenirent · ppter xpi
honorẽ facta sunt · ñ imputant xpo nro sed

Tacere subiec
Vse debellare
supbos

Tot bella gesta conscripta sunt · vt ante condita
romã · vt ab ei' exortu & imperio · legant & pferant
si ab alienigenis aliqua capta esse ciuitatẽ · ut
hostes q cepissent parcerent eis · quos ad deos suos
tẽpla confugisse cõperissent · aut aliquẽ ducem
barbarũ pcepisse · ut irrupto oppido nullus feri
ret · q in illo uel illo tẽplo fuisset inuent · Nonne
uidit eneas priamũ p aras sanguine fedante · quos
ipse sacrauerat ignes · Nonne diomedes & vlixes ·
celsis summe custodib' arcis · corripuere sacram
effigiẽ · manib' q; cruentis uirgineas ausi diue
contingere uittas · Nec tam qd seqte uerũ est ·
ex illo fluere ac retro sublapsa referri spe dan
Postea quippe uicerũt · postea troiã ferro ignib' q;
dederunt · postea confugientẽ ad aram priami ob
truncauerunt · nec ideo troia perijt · qa armatã
pdidit · Quid enim prius ipsa minerua pdiderat ·
ut periret · An forte custodes suos · Hoc sane
uerũ est · Illis quippe interemptis · potuit au
ferri · Neq; enim homines a simulacro · sed simu
lacrũ ab hominib' seruabat · Quom & coleba
t ut patriã custodiret & ciues · que suos non
ualuit custodire custodes ·

· 111 ·

Ecce qualib' diis urbẽ romani seruandam
se cõmendasse gaudebant · Omnium miseria
bilẽ errorẽ · et nobis succensent cũ de diis eor
talia dicam · cũ nec succensent auctorib' suis ·
quos ut ediscerent meredẽ dederũ · doctores
a: ipsos insup & salario publico et honorib'

Virgilius
Eneas.
Diomedes. Ulixes
Ilia
Troia
Ira Priamus
Minerua
In ar Commissse
Succenso.
Salariũ & honorib' on

Hamburg St.- u. UB, in scrinio 5, fol. 3r

Hoffmann, Hartmut

Von: Claudia Märtl [claudia.maertl@mgh.de]
Gesendet: Dienstag, 10. Dezember 2013 11:41
An: aris@lmu.de; Michael.Borgolte@gmx.de; Enno Bünz; wilfried.hartmann@uni-tuebingen.de; Hoffmann, Hartmut; Theo Kölzer; "Prof. Dr. Heiner Lück"; eckmueme@web.de; Pohl, Walter; Rexroth, Frank; Eike.Wolgast@urz.uni-heidelberg.de; menzel@bbaw.de; peter.stotz@bluewin.ch; Tremp Ernst KK-STB; Rudolf.Schieffer@t-online.de
Betreff: Außerordentliche Sitzung der ZD
Anlagen: Protokoll_Dezember_2013.pdf

Sehr geehrte Mitglieder der Zentraldirektion, im attachment erhalten Sie das von H. Zimmerhackl erstellte Protokoll unserer außerordentlichen Sitzung.
Mit besten Grüßen,
Claudia Märtl

Hamburg UB., in scrin. 5. fol. 1r

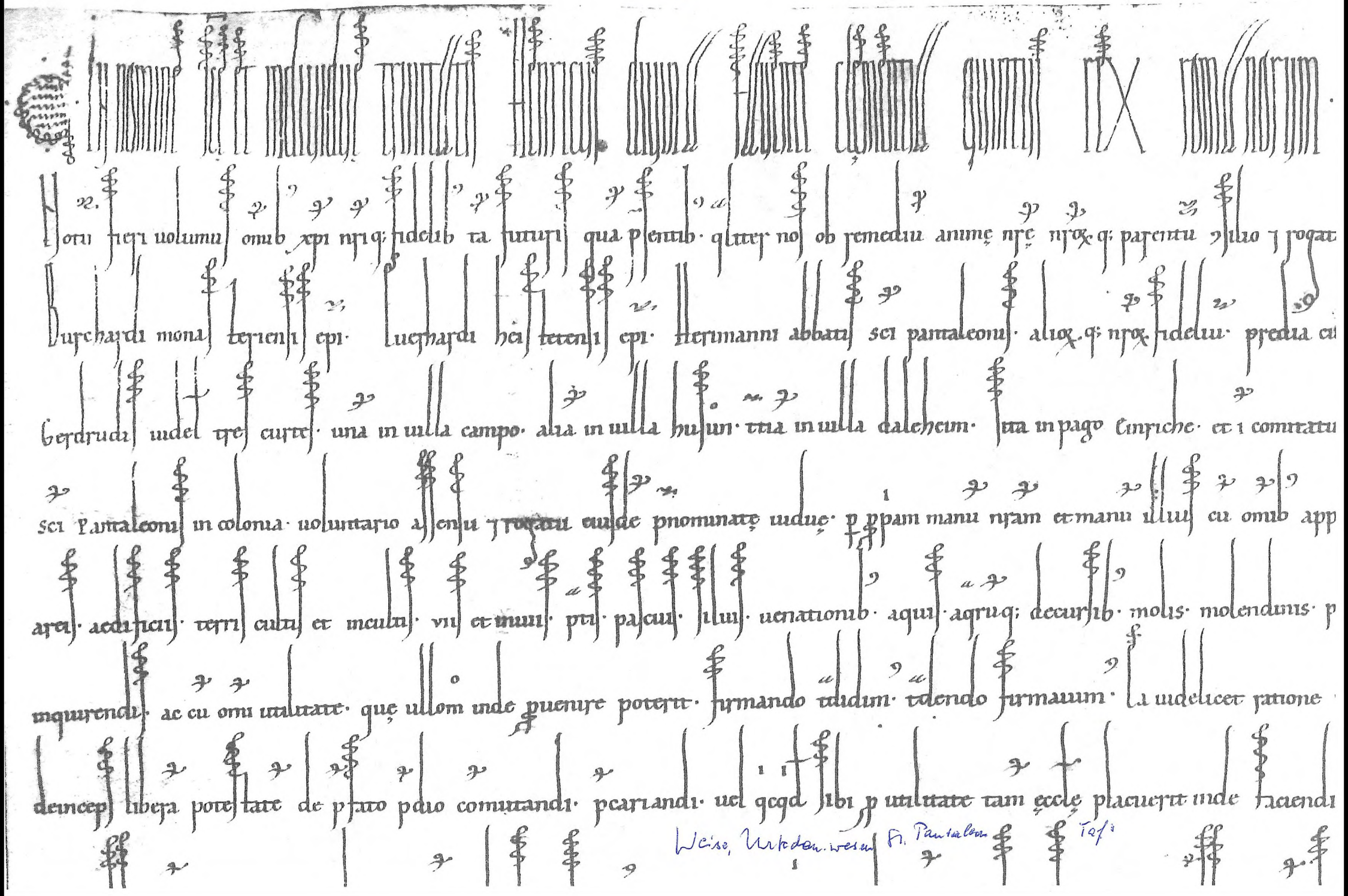
Gerleve, ohne Signatur. - Missalefragment (SS. Fabianus et Sebastianus [20. 1.], S. Agnes [21. 1.], S. Vincentius [22. 1.], S. Proiectus [25. 1.], S. Agatha [5. 2.], S. Gregorius papa [12. 3.], Cathedra Petri [22. 2.], S. Albinus episcopus [1. 3.], SS. Perpetua et Felicitas [7. 3.], S. Benedictus [21. 3.], Adnuntiatio s. Mariae [25. 3.], S. Eufemia [13. 4.], Septuagesima, Sexagesima, Palmsonntag, Montag und Dienstag der Karwoche); 3 Doppelblätter und 5 einzelne Blätter (24 x 17 + 19,5 cm, 26 x 18 cm, 26 x 17,2 cm, 23,5 x 18 cm, 25,6 x 17,7 cm, 26,2 x 19,5 cm, 26,5 x 18,5 cm, 20,5 x 13,5 + 16,8 cm, 20 x 11 + 19 cm); Prov.: Werden?

Die Fragmente sind von einer wenig guten Hand geschrieben worden. Die mittelgroße, bloß geringfügig nach rechts geneigte Schrift gehört zu dem breiten, flachen Essener Typ: a mit schrägem Rücken und dickem Bauch, e mit etwas nach oben gebogener Zunge, Köpfchen und Schleife des g offen; x, y und z bleiben im wesentlichen innerhalb des Mittelbands, x breit und links unten ohne Biegung, gelegentlich rundes d mit kleinem Abstrich, f und s reichen etwas unter die Grundlinie; N manchmal auch am Wortende; nicht nur in der ct-, sondern auch in der st-Ligatur verfehlt der von oben kommende Verbindungsstrich den nach rechts versetzten Schaft des t; keine e caudata, sondern ae-Ligatur, auch nt, or und orum in Ligatur; breite, flache et-Ligatur mit nach rechts oben gehendem Strich, der sich an der Spitze leicht nach links hinbiegt; q mit Punkt oder Semikolon = que, b mit Semikolon = bus; der obere Strich des F nach rechts oben gekrümmt, I unten gespalten, der linke Stamm des N unten nach außen gebogen, P nach unten gezogen; die

Hamburg UB inscriptio 5, fol. 1v

DH V 24 2.11.1107 St. 3020

Notum fieri uolumus omib xpi nri q; hdcib ta futuris qua p[re]entib· q[uo]d[am] no ob remediu anime n[ost]re n[ost]r[or]q; parentu ⁊ filio ⁊ fratr

Burchardi mona[chi] teri[ensis] epi· Luemardi hei teren[sis] epi· Herimanni abbatis sci pantaleonis· alior[um] q; n[ost]r[or] fideliu· p[re]dia q[uo]

Gerdrudis uidel tre curtes· una in uilla campo· alia in uilla husun· tria in uilla dalecheim· tria in pago Cinriche· et i comitatu

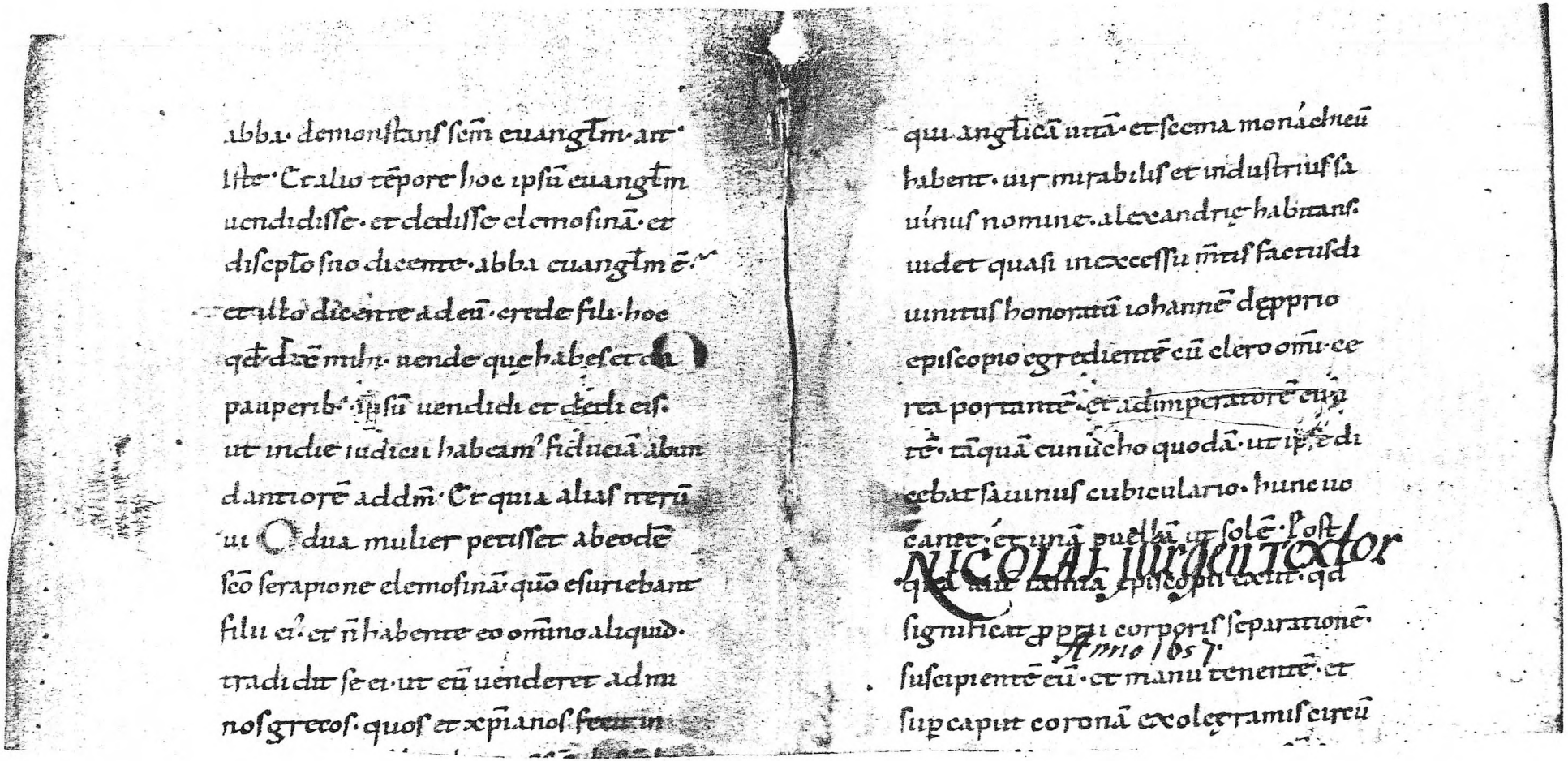
sci Pantaleonis in colonia· uoluntario assensu ⁊ rogatu eiusde pnominate uidue· p ppam manu n[ost]ram et manu illius cu omib app

arer[is]· aedificiis· terris cultis et incultis· uiis et inuiis· pratis· pascuis· illius· uenationib· aquis· aquarumq; decursib· molis· molendinis· p

inquirendis· ac cu omi utilitate· que ullom inde puenire poterit· firmando tradidim· tradendo firmauim· i[d] uidelicet ratione

deinceps libera potestate de p[re]dicto pdio comutandi· pcariandi· uel q[uo]q[ue] sibi p utilitate tam eccl[es]ie placuerit inde faciendi

Weise, Urkdenwesen St. Pantaleon Taf 1

abbas demonstrans scm euangltm ar-
tifex. Cr alio tpore hoc ipsu euangltm
uendidisse. et dedisse elemosinā. et
discpto suo dicente. abba euangltm ē.
et illo dicente ad eū. et de filio hoc
qđ dxē mihi. uende que habes et da
pauperib. ipse uendidi et dedi eis.
ut in die iudicii habeam fiduciā abm
d antiopē addm. Et quia alius tpe
ui O dua mulier petisset abeode
sco serapione elemosinā. quo esuriebant
filii ei. et ñ habente eo omīno aliquid.
tradidit se ei. ut eū uenderet ad mu
nos grecos. quos et xpianos fecit in

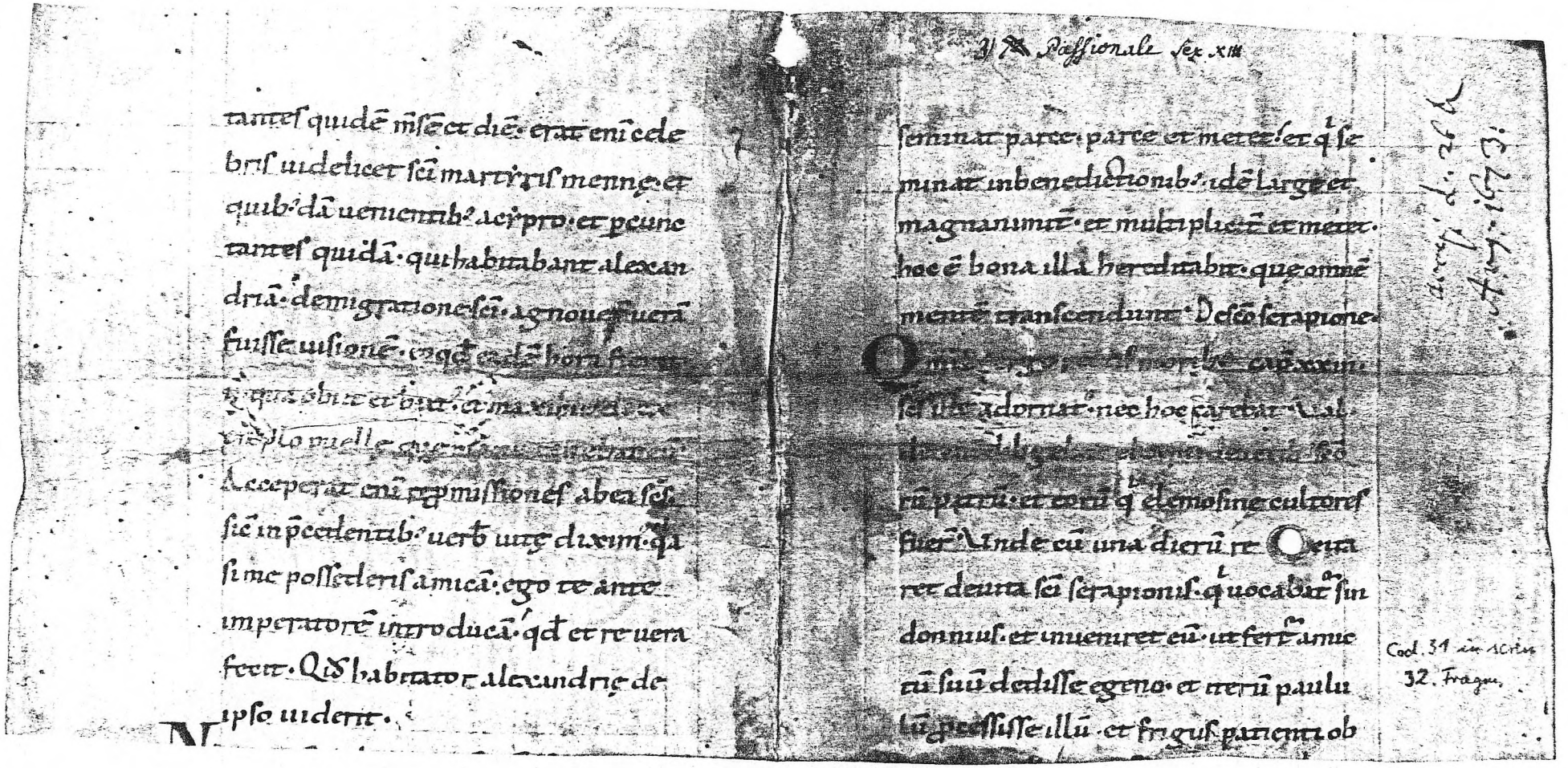
qui anglicā urbē. et scema monachoꝝ
habent. uir mirabilis et industriosa
uinus nomine. alexandrie habitans.
uidet quasi in excessu mētis factus di
uinitus honoratū iohannē deppio
episcopio egredientē cū clero omi. ce
rea portantē. et adimperatorē cuꝫ
tē. tāquā eunucho quodā. ut ipse di
cebat sauinus cubiculario. hunc uo
cantē. et unā puellā ut solē. post
quā alii lampadā episcopi ecclie. qđ
significat ꝓpter corporis separationē.

NICOLAI Iurisconsulti Textor

Anno 1657.

suscipientē eū. et manu tenentē. et
sup capiti coronā excolentē amisericū

Hamburg UB. Cod. 31 in scrin. fragm. 32

tantes quidē mīse et diē. erat enī celebris uidelicet sēi martiris menne. et quib. dā uenientib. sci pro. et pcunctantes quidā. qui habitabant alexandriā. de migratione sēi. agnouerūt fuisse uisionē. eqđ et ipsi hora [illegible] qua obiit et bonū. et maximū. et [illegible] accepturi essent missionē. sic in pcedentib. uerb. unde dixim. qđ si me possederis amicā. ego te ante imperatorē introducā. qđ et re uera fecit. Qđ habitator alexandrie de ipso uidens.

31 Passionale sec. XIII

seminat parce. parce et metet. et q. seminat in benedictionib. ide large et magnanimiter. et multiplicēt et metet. hec ē bona illa hereditas. que omnē meritē transcendunt. De sēo serapione. [illegible] mortē [illegible] xxiiii. sēi ille adornat. nec hoc cauebat. [illegible] largi. [illegible] elemosinā. sō rū patrū. et rerū q elemosine cultores fuer. Unde cū una dierū re[illegible]ueniret de uita sēi serapionis. q uocabat sindonius. et inueniret eū. ut fert. amice cū suū deduxisse egeno. et nudū paulū precessisse illū. et frigus patientē ob

Cod. 31 in scrin. 32. Fragm.

Hamb. UB. Cod. 31 in scrin.
Fragm. 32

ermonē ꝓmisit ꝓmere nullū
equippredie potū fastidit recēsā
Nec placita membris potuit dare cura quietē
Nāq ubi nox rebā dēpserat arma colonos
Decidit in lectū uerū nec lumina clausit
Nē latus in dextrū fultus nē vnq sinistrū
Et uelut aculeo pectus transfixus acuto
Ilic
Ilic prūt atq caput huc & mox illuc agitat
Et modo subrepto fulcro cōsedit amictus
urbe
Nec mora hoc demū surgens discurrit in
Atq thorū uenientissimul attigit atq relq
quē
Talē in somnē cū supserat arma nocte
Aut fugit comites ꝓmica sil entia cunctos
Sus pectū per uel posterga relinquere tru.
Vix tū erupit cras ex ꝓximis quoq uocans
Dicere si quis mutuarium fugientē
Esset eum ctū ceu nequā forte lucisse
Hunc ego mox auro uestire sepe reuocto
Et tellure q̄ de stante hinc inde onerare
Atq uā pentos eluisse uno talentos
Sed fuit intenta nullos regione tenenos
Vel duxe siue comites seu miles siue minist.
Quicquā uis cuperet ꝓpa sostendere uires
Ac uirtute sua laude captare penne

Hamburg SUB.
Cod. 17 in scrin.
Fragm. 1, f. 2v

Hamb. UB.
Cod. 17 in scrin.
Fragm. 1, f. 2er

quod sedicet se per inexcessu [illegible] arbenbu[illegible]ides
facere consueuerunt [illegible] Eo quod frustra interpretari est. Mus cupressi adnuciat. Iudam proabietibus autem et cupressis inhebreo ponitur. Iterum. quod magis albet est quam cypressus significat. Ineodem petra refugii
Hermanus. Iroquo inhebreo ponitur. Sharmm. & amsxoy MYMO. nocesimili transtulerunt. sed lex quile poterunt interpretari sunt. Sciendum autem animal
se non magis herinio habens similitudine muris est ursi.
Unde & inpalestina. arcomus dicitur. & magne mustis
yegomb. huius generis abundantia. semperq cauernis
petrarum & terre foueis habitare consueuerunt. cum
Edidit terra eorum ranas. proquo ingreco. eynye n. Uos le
legisse dicitis. quod potest interpretari. sbullauit
terra eorum ranas. Sed & inhoc nulla insensu mutatio
& nos antiquas interpretationem sequentes. quod
nonnocebat magye nolumus. Ineodem. & contriuit
legum finium eorum. proquo ingreco inuenisse uos
dicitis. Omne legum. sed & hoc addidimus superflui
Ineodem. qm memor fuit uerbi sui. quod habuit adha
braham puerum suum. proquo ingreco legisse uos
dicitis. ONAIOOETO. idest q[illegible]d dispositum. Iraenim
& inhebreo. & apud lxx hab[illegible]nt interpretes. EMNAI
CENTOIAOTOITOIA TIOYAYTOINPOCABPAAM

Scrin. 17 fragm. 1

Hamburg UB. Cod. 17 in scrin. Fragm. 1, f. 1r

Hamburg UB. Cod. 17 in scrinio Fragm. 1, f. 1v

ā · suadendo illi ecce scr̄ bos · Me nec esuries uincat · nec tuus sua-
/olunt as dī · mī est cibus · Uerbū dī meae p fecta re fectio · Tunc assūp-
abolus · in sanctam ciuitatē · Assūpsit aūt non manu; fero ido sed de sidere
uol[illegible]tate qua locū reprandi illū reperire cupiebat · Uidens ergo dns hanc
ind[illegible]abolo se reprandi cupiditatē · dedit ei facultatē ascendendo supra pin-
culū templi · ut ibi eū solū diabolus ad reprandū inueniret · Et qua uoluntate
diaboli exercitus · a diabolo dr̄ assūptus · Quid mirū est si se dns a diabo-
lo capi ac omniū reproborū uincula tē ut in monte ducī uoluit · qui se ambitiosi
lus hoc ē apitato et iudaīs crucifigi p misit · Scām aūt ciuitatē hierusalē ap-
pellat scam · quod in ea templū dī et religio amplior p ceteris urbib; quon-
dā habebat · Sed quēri potest · quomodo ducat dns ihc xp̄c · in sanctā ciuitate a diabolo reprauus · cū constet ad hoc ductū inde sertū a spū scō · ut ēū ubi diabolus
repe[illegible]ret ad reprandū · Ad quod dicendū quod in spatio quadraginta di-
rum quib; ceu nullū exercuit in deserto · bis fuerit reprauus · i · at lo · De appe-
titu uidelicet gulę · et de cauaricia · Deinde esuriens · atq; uincitatē regre-
dien[illegible] reprauus ē de uana gta · Cui sententiae illud quod dā modo contrau-
uide[illegible] quod beatus matheus hunc repticione uanę gl̄ę quā uincitatē ex-
um fa[illegible] post quā redit de deserto · nequaquā inultamo sed insecto or-
facti[illegible]nat · sicut p̄sens lectio narrat · Sed sciendū q̄ ua matheus ordi-
repti[illegible]nis ad ex · lucas ū storiæ ordinē secutus · Et primo ei sup pin-
culū templi · Quā leguīt pennaculā · sed rectius ē legendū p i · quā p-
ennā tāq; apendendo dr̄ · hoc ē asus pendendo et subleuando · Unde et
aues pennis subleuant una ala · Pinna aūt est summitas atq; extremitas cu-
iuslibet rei · Pinnacula igit templi · appellant illa tabulata sicut liber regū
narrat · quę foris ecus muris templi adhęrebant p circuitū · et uxta or-
dinē reptigd tri camerarū erat · ipsaquoq; sicut liber regū narrat erant
tripli[illegible]a · Et p̄mū quidē tabulatū ideo est inferus · quinq; cubitus foris p̄mi-
nebat · Medium ū sex · Sup̄mū quoq; · septē cubitus sua latitudinē ungulū
tem[illegible]i undiq; p̄tendebat · Est ergo pinnaculū eminentissim̄ locus supra
tem[illegible]i · ubi et certo tēpore sedes doctor erat · Uerū aūt mos fuerit apud
iud[illegible]os ut doctores illoc sermonē faciun ad populū p̄ sata tabulata con-
scen[illegible]erat · non satis scripturarū testimonius possum̄ approbare · Legim̄ ta-

Hamb. UB.
Cod. 31 in
Scrinio
Fragm. 34

Hamburg
Staatsarchiv.
Cod. 31 in scrinio Fragm. 34

Hamburg. Staats-
Univ.-Bibl. Cod. 31 in
scrin. Fragm.
34

ut exaliquo singulari dono · alius amb~ ee~ sublimior · Hisquoq; t~
p~m te~ptare aggressus est · Degula uidelicet cui aut · Si filius di es · dic u
ista panes fiant · Deuana gta · cui statuens eu~ sup pinna culi~ templi dixit ..
filius di es · mitte te deorsu~ · Deauaricia nubilomnius illu~ tetigit · cui ostende
ea omia regna mundi dixit · Hec omia tibi dabo · si cadens adoraueris me · E
quib; modis p~mu~ ada~ te~ptauit · te~ptando q; superauit · etia~ scdm ada~ appe
tit · et tam~ cu~ adconsensu illu~ flectere non potuit · superauit e~ · Et notand
quia diabolus lapidei~ habens cor · de lapidib; fieri pane~ poscebat · Nec dixit
fac panes de lapidib; · sed dic ut fiant · Quia in hoc illu~ uitiu~ erat filius di p bai
uolebat · si uerbo lapides in panes mutaret · Nouerat d~n~ in principio · solo dicto
cuncta creasse · Cogitabat apud se artifex tanta dolet dicebat · Si hic ipse e~
cui p~cepto esurientib; populis p deserta manna fluxit decelo · potest nunc
in pane~ lapides transformare · et si non mea petitione · sua tam~ qui esurit
necessitate · Quod si fecerit · d~n~ illu~ p babo · Sine quiuerit · homine~ deph en
da~ · Quirespondens dix~ · Non in solo pane uiuit homo &c~ · Inuendu~ quod
omia testimonia que d~nis te~ptatori opposuit · de deutero nomio sumpsit · Hu
nam q; e~ qd dauid co~tra golia~ d~n~ icaturus · quinq; lapides de torrente ele
git · et tam~ uno ex illis hoste~ p strauit · Verus nag; dauid · d~nis ihc xp~c est ·
Goliad · significat diabolu~ · Dauid ergo quinq; lapides elegit · sed uno ex illis ho
te~ dereuit · quia d~nis ihc xp~c quinq; libros legis p mosen scribi uoluit · sed ex
solus deutero nomii scriptura te~ptante~ diabolu~ confutauit · In te~ptatu
autem deutero nomiu~ scda~ lex · et significat euglu gra~m · Inuitat ergo nos
d~nis suo exemplo ut quociens impbitatib; ut doemoniu~ ut praui; hominu~ exer
cem~ · ad doctrina~ euglica~ animu~ transferam~ · et uicta saluatoris exemplu~
ut aduersa p~sentia patienter tolerem~ · ut te~ptationib; doemoniu~ forte resista
mus · ut cu~ in p~senti fuerim~ socii passioni~ xp~i · in futuro participes e~ ualeam~
&c~ gte~ · Non inquit in solo pane uiuit homo · sed omni uerbo quod procedit
de ore di · Integer homo duab; constitit substantiis · anima uidelicet & cor
pore · Sicut e~ corpus sine ter reno pane alia~ tabescit ac deficit · sic nisi anima
uerbi di alimonia fuerit saginata · a statuis sui rectitudine deperit · Ait ergo ·
Non in solo pane · &c~ · Ac si dicat uerbi te~ptatori suo d~n~ diceret · Frustra diabo
le uerbi pascha supplantare conaris · Sufficit tibi ada~ in paradyso pre fuis

Cod. 31 in scrin.
34. Fragm.

Hamburg
Staatsbibl.
Cod. 31 in scrin. Fragm. 34

Hamb. StUB., Cod. 53 in scrin., fol. 19v

possit hac uti, quasola romanorum qq; poete utunt. Nā alius duab⁹ nutunt.
1 deest. in ω N terminata, que est ꝓpria lingue ladus. ut ΠΗΛΗΙΩΝ ꝓ uo peleides.
— & inadios. que ē a eolica ut pirrhadios, pyrrhi filius pstracus.
De hac igit forma dicendū ē. qua De fœmd desinente ī des.
utunt nri; S nominatiuus grecus in ac uel in oc desinat. Geni
tiuus ū in oy diphthongon. a. penultima breuis antecedes, inuenit impa
tronomico. ut pelias. peliades. aeneas. aeneades, menoetios menoetiades;
nam genides magis extra regulā auctoritate poetica posuit uirgilius. e & a
correptas. in. i. producta ē uertens. t quasi abaeneus. aenides sicut a peleus pelides
ꝓferens in nono. sit satus aenide tydeus impune numanū oppetus setius;
— IN. HC. ū desinentib⁹ quo genitiuus grecus in oy desinit. tā nades quā
nides inuenunt apd auctores; Isthippotes hippotades. butes. butiades.
coryneteS. coryneti des. s rationabilius nades; Anchises g. anchisa
des t anchisides debuit facere, fecit autē anchisiades. quasi abanchisios
RG. nominatiuo. quomodo laertios laertiades; Hūquā enī patronomicū su
pat primitiuu sui gentiuū. nisi una syllaba; Alia ū omia in oy. apd grecos
terminantia gentiuū. t in oc. t in oy e diphthongon. t ω c. mutant eas in des.
& faciunt patronomicū. ut ΠΡΙΑΜΟC ωC. ΠΡΙΑΜCωy. ΠΡΙΑΜCΙΑΗC. NECTωP.
NECTωPOC. NECTωPΙΑΗC. ΠΛΗCΘΗNOC. ΠΛΗCΘΗNOyC. ΠΛΗCΘΗNΙΑΗC.
ΠΗΛΗC. ΠΗΛΗωC. ΠΗΛΙΑΗC — & ꝓsin hęresin. e.
& i. in. ei. diphthongū ꝓfert penultimā. nos autē ꝓ ea. i. lōgā ponimus;
ut uirgilius in. v. pelide tergo fortē egressū aenean. Ouidus. in. i. me
tamorphoseon; Inde ꝓmethides placidis ephimethida dictus; inuenunt
tam poete inq⁹ busdā addentes quasdā litteras tadimentes, addentes. ut
peliades, ꝓ pelides. & chalchodontiades, ꝓ calcō dontides. atlantiades, ꝓ
at lantides; Ouidus. in. i. metamorphoseon. sed ut atlantiades, & eunte
multa loquendo — deunuit sermone diem; adimentes. ut
deucalides, ꝓ deucalionides. & scipiades, ꝓ scipionides; & ut supra dixim⁹
aenides, ꝓ aeneades; excipiunt tamen hec. que extra regulā penultimas
uocales, ꝓ ducum. ut coelides, demades, ꝓ simhesin, ꝓ demeades, eodrides.
lycoorgides. lagides, belides. euerides etiā & lycomedides apd grecos et
regulā penultimā diphthongon habent, ꝓ quanos. i. longā ponimus.
Femmina uero patronomica. t mis. De femminis pātonicis
t mas desinunt. t inne, ꝓ ducta, fiunt autē a masculinis subtracta. des. mis.

Hamb. StUB. Cod. 53 in scrin., fol. 71

ū scđę. hęc uasa hox uasox festox etiā nomina dierū inuadefinentia. sęp plura lia. gentiuū quidē tā scđm formā scđę quā tię. pferē. Datiuū ū & ablatiuū scđm tiā. ut hęc uulcanalia hox uulcanalioꝝ. tuulcanaliū. his & abbis uulcana libus. similit satnalia. floralia. cōptalia. tminalia. quinquatria. nec ñ a domo. harū domox & domuū. bis domib? ñ etiā domis. Iuuenalis in. i. uiscera magnarū domuū dominiq futuri. Ilsirgt. in. ij. tres & tecta domox culmi na uellunt. Idē in. ij. georgicon. domib? cedrūq cupressosq. Salustius inca tilin ario. Domos suas gta decorabant. terent ineunucho. domi sociq fac uicissim ut memineris. Ilsirgt in. v. hic labor ille domꝰ & inextricabilis error. Tomis igit casus tā scđę quā quarte inuenit. absq datiuo & ablati uo pluralib?. qsęp inbus. exeunt. Sē tam quędā nomina. quox aliqui ca sus inusu deficiunt. quos quāuis scđm analogiā possumꝰ pferre. tam quia apđ auctores ñ inuenimꝰ. recusandos puto. ut huic tabi. huic & abhoc tabo. Lucan. in. vj. stillantis tabi sanies. Ilsirgit. in. iij. & tra tabo maculas. m frigidus horror. Ceteri ū casus inusu ñ facile inueniunt. maria. aera. uma. mella. ordea. gentiuos & datiuos plurales inusu raro habent. nisi apđ uetustissimos. apđ quos multa ptera deficientia inuenies. Opor te igit scire q dē analogiae rationē. usū tam auctorū magis emulari. Duo ptea & ambo gentiuos quidē & accusatiuos scđm hanc declina tionē pferē. duox. ābox. duos. ambos. quāuis inneutro differentiae causa duū solent duci. Hec ñ accusatiuus masculinox. ē quando similis nomi natiuo pfert. quom inueniris. Ilsirgt in xi. siduo ptera tales idea tu lis & terra uros. Lucan aut in. i. quę mare. quę tras. quę totū possi dę orbē ñ cepit fortuna duos. Iuuenalis simil in. ij. tunc duos una se uissima uipera cenatu ne duos. Datiuus ū & ablatiuus inbus. tminant in omni genere. duob?. duab?. ābob?. ābab?.

Accusatiuus plurat scđę declinationis in masculino & femmino genere fit. ablatiuo singulari addita. s. a. docto. hos doctos. ap platano. has platanos. Neutra ēt semp accusatiui similē habent nominatiuo & uocatiuo.

Tercia declinatio tminationes habę

Nominatiui septuaginta octo. t paulo plus. Desinit enī in. a. correptā. & in. e. correptā. in. o. correptā. in. o. pductā. in al correptā. in. el corre ptā. in. el. pductā. in. il. correptā. in. ol. pductā. in. ul. breuē. in. an. p ductā. in. en. correptā. in. en. pductā. in. in. pductā. in. on. pductā. in. ar.

Hamb. StUB., Cod. 53 in scrin., fol. 19v

possit hac uti, quasola romanorum qq; poete utuntur. Nā alius duab⁹ nutuntur.
l deest. in co N terminata, que est, ppria lingue tadus. ut ΠΗΛΗΙΩΝ pro peleides.
& inadios. que e aeolica aut pirrhadios, pyrry filius pstracus.
De hac igit forma dicendū e. qua De fœmd desinente i des.
utuntur nri; S nominatiuus grecus in c, uel in oc desinat. Gen
tiuus ū in oy diphthongon. a. p̄nultima breuis ante des, inuenit in pa
tronomico. ut pelias. peliades. aeneas. aeneades, menoetios menoetiades;
nam genides magis extra regulā auctoritate poetica posuit uirgilius. e & a
correptas. in. i. pducta e uertens. t quasi abaeneus. aenides sicut a peleus pelides
p ferens innono. sit satus aenide tydis impune numanū oppetus setius;
In. Hc. ū desinentib⁹ quox genitiuus grecus inoy desinit. tā inades quā
inides inuenuntur apd auctores; Isthippores hippotades. butes. butiades.
coryneres. coryneides. s rationabilius inades; Anchises g. anchisa
des t anchisides debuit facere, fecit autē anchisiades. quasi abanchisios
nominatiuo. quomodo laertios laertiades; Hūquā enī patronomicū su
pat primitiuu sui gentiuū. nisi una syllaba; Alia ū omia inoy apd grecos
terminantia gentiuū, t inoc. t inoy e diphthongon. t wc. mutant eas inides.
& faciunt patronomicū. ut ΠΡΙΑΔΟC ωC, ΠΡΙΑΔωy. ΠΡΙΑΔCIΔHC. NECTωP.
NECTωPOC. NECTωPIΔHC. ΠΛHCCOHNOC. ΠΛHCCOHNOyC. ΠΛHCCOHNIΔHC.
ΠHΛHOC. ΠHΛHωC. ΠHΛIΔHC & p sin hęresin. e.
& .i. in. ei. diphthongū p fer penultimā. nos autē, pea. i. lōgā ponimus;
ut uirgilius in. v. pelidę tęgo fortię gressū aenean. Ouidus. in. i. me
tamorphoseon; Inde p methides placidis ephimethida dicus; inuenuntur
tam poete inq⁹ busdā addentes quasdā litteras tadimites, addentes. ut
peliades, p pelides. & chalchodontiades, p calco dontides. atlantiades, p
atlantides; Ouidus. in. i. metamorphoseon. sed ut atlantiades, & eunte
multa loquendo deuenit sermone diem; adimites. ut
deucalides, p deucalionides. & scipiades, p scipionides; & ut supra dixim⁹
aenides, p aeneades; excipiunt tamen hae. que extra regulā penultimas
uocales, p ducum. ut coelides, demades, p simheresin, p demeades, eodrides.
lycoorgides. lagides, belides. euerides etiā & lycomedides apd grecos et
regulā penultimā diphthongon habent, p quanos. i. longā ponimus.
Femmina uero patronomica. t mis. De femminis patronomicis
t mas desinunt. t inne p ducta, fiunt autē a masculinis subtracta. de. mis.

Ante tempus demptas.

Ar. ii. sup. alia ū in oy ota t in eta mutant eas in ides. sub intelligende penultima debet corripi.

Ar. ii. sup. dat. ii. sine tuus ge tas. t in es.

Hamb$\bar{g}$ StUB. Cod. 53 in 2°vin., fol. 71

ů scđe. hęc uasa hoꝝ uasoꝝ festoꝝ eni nomina dierū inia desinentia. sęp plura lia. genituū quidē tā scđm formā scđe quā tcię ꝓfer. Datiuū ů & ablatiuū scđm tcią. ut hęc uulcanalia. hoꝝ uulcanaliꝝ. tuulcanaliū. his & abbis uulcana libus. similit satnalia. floralia. cōpitalia. tminalia. quinquatria. nec ña domo. harū domoꝝ & domuū. bis domib? ñ etiā domis. Iuuenalis in. i. uiscera magnarū domuū dominiq futuri. Ilsirgt. in. ii. tres & tecta domoꝝ culmi na uellunt. Idē in. ii. georgicon. domib? cedrūq cupressosq. Salustius in ca tilin ario. Domos suas gta decorabant. terent ineunucho. domi focięq fac uicissim ut meminerīs. Ilsirgt in. v. hic labor ille domꝰ & inextricabilis error. Tomꝰ igit casus tā scđe quā quarte inuenit. absq datiuo & ablati uo pluralib?. qsęp inbus. exeunt. St tamē quędā nomina. quoꝝ aliqui ca sus inusu deficiunt. quos quāuis scđm analogiā possum? ꝓferre. tamē quia apd auctores ñ inuenim?. recusandos puto. ut huic tabi. huic & abhoc tabo. Lucan?. in. vi. stillantis tabi saniem. Ilsirgit. in. iii. & trā tabo maculas. m frigidus horror. Ceteri ů casus inusu ñ facile inuenuntꝰ. maria. aera. uma. mella. ordea. genituos & datiuos plurales inusu raro habent. nisi apd uetustissimos. apd quos multa ptera deficientia inuenies. Opor tet igit scire q dē analogiae rationē. usū tamē auctorū magis emulari. Duo ptēa & ambo genituos quidē & accusatiuos scđm hanc declina tionē ꝓfer. duoꝝ. āboꝝ. duos. ambos. quāuis inneutro differentiae causa duū solear duci. Hec ñ accusatiuus masculinoꝝ. ē quando similis nomi natiuo ꝓfert. quom inueniris. Ilsirgit in xi. siduo ptera tales idea tu lis & terra auros. Lucan? aut in. i. quę mare. quę tras. quę totū possi dę orbē ñ cepit fortuna duos. Iuuenalis similt in. ii. tunc duos una se uissima uipera cenatu ne duos. Datiuus ů & ablatiuus inbus. tminant in omni genere. duob?. duab?. ābob?. ābab?.

Accusatiuus plurat scđe declinationis in masculino & femmino genere fit. ablatiuo singulari addita. s. a. doctu. hos doctos. ap latano. has platanos. Neutra eni semp accusatiui similē habent nominatiuo & uocatiuo.

Tercia declinatio tminationes habę

Nominatiui septuaginta octo. t paulo plus. Desinit eni in. a. correptā. & in. e. correptā. in. o. correptā. in. o. ꝓductā. in al correptā. in. el corre. ptā. in. el. ꝓductā. in. il. correptā. in. ol. ꝓductā. in ul breuē. in. an. ꝓ ductā. in. en. correptā. in. en. ꝓductā. in. in. ꝓductā. in. on. ꝓductā. in. ar.

Hamb. UB. cod. 53 in scrin.

excepto quęvo quęsiui ꝑono posiui antique. qđ nē dicam posiui; Quę ů a sęda
ꝑsona ascum. supant unꝰ tertio eandē sędam ꝑsonā una sỹllaba. ut ac
cusas accusaui. deles deleui. capis capiui. munis munui. Sędę ů quę. u.
loco ōsonans ante eo habent, ꝑducunt ante penultimā. quę inꝑsenti
corripit. & eo. in. i. cuę tertia una sỹllaba minuunt inꝰ tertio per
fecto. ut cauco cauui. moueo mouui. faueo fauui. foueo foui. uoueo uoui. pa
ueo pauui. Ĩui. diuisas ꝑteritū ꝑfectū exire in omni cugatione inue
nit. & si uocalis sit penultima ante. o. inꝑsenti pares habęt sỹllabas
et ꝑteritū. Inueniunt aū cimodi ūba in sęda t tua. t. iiii. cugatio
ne: ut doceo docui. moneo monui. rapio rapui. annuo annui. apio. apui. co
operio cooperui, sinuo ērsonans sit ante. o. inꝑsenti ꝑteritū una sỹl
laba abundat; Qđ in ma q dē cugatione in omib' in diuisas tminan
tib' ꝑteritū inuenies. ut domo domui. uoco uocui. sono sonui. seco secui. In
tercia ů hoc idē obseruat in his omnib' quę nō habent uocalē. i. ante. o.
ut occulo occului. tremo tremui. pono posui. succino succinui; Qđ in
sęda t. iii. cugatione nō potest inueniri. cū hęc. i. illa. e. sēp habeat
ante. o. finalē. Et attendendū. qđ penultimę & ante penultimę ꝑ
sentis tēpora seruant in huiusce modi ꝑterito. siue pares habeant sỹl
labas. siue abundant. ut domo domui. uoco uocui. pareo parui. candeo
candui. habeo habui. tremo tremui. nolo nolui. aperio aperui; Excep
to uno. pono posui. qđ cū inꝑsenti ꝑducē penultimā po. in ꝑterito can
dē ante penultimā factā corripuit. Nec mirū. cū hoc solū inno desinens.
e. n. in. s. mutauit in ꝑterito. & in ui diuisas tminauit. & sic supra
dixim' ueteres unumquęq; sỹllabā hoc ꝑtulerē; Omnis aū penultima
sup' dictę formę. hē in ui diuisas desinentiū corripit; Raro enī in
latinis dictionibus uocalē penultimā ante alteram uocalē longā inue
nies; Ideo autē dixim' raro. quia infio ūbo auctores ꝑducunt penul
timā. ut uirgilius in bucolico; omia t mediū fiant mare. uuuque
siluę. Inius enī tminatus gentium penultima ancepsē; In
grecis aū dictionib' sępe hoc inuenit. ut menelaus. spondeus.
dia camilla. Insi. terminatiū ꝑteritū ꝑfectū penultimę t
natura t positione ꝑducunt. natura ut rideo risi. ludo lusi. raucio
rausi. haurio hausi. positione t geminata s. ut gero gessi. cedo
cessi. pmo pssi. uro ussi. ꝑcutio ꝑcussi. t l. t n. t r. t p. ante si.

Hamburg UB.

Cod. 53 in scrin.

fol. 112r

rifica: vt ueniens filius tuus dñs nr
parata sibi in nobis inueniat mansionem. Qt
Prope esto dñe omnib; expectan Doc
tibus te in ueritate. vt in aduentu
filii tui dñi nri placeas tibi actibus
presentamur. P eunde Et.
Mentes nras qs dñe lumine tuae visi
tationis illustra. vt ee te largiente
mereamur. & inter prospera humi
les & inter aduersa securi. Qui unus

DA NOBIS qs oñe BEATI
apli tui thome solemnitatib; glo
riari. vt eos semp & patrocinus
subleuemur: & fidei congrua deuotio
one sectemur. P Secreta.
Obtuu dñe nrae reddimus seruitutis
supplicit exorantes: vt suffragus bea
ti thomae apli tui. in nobis tua mune
ra tuearis. Cuius honorando confess:

Haushg UB. Cod. 31 in scrin. Fragm. 26

Hamburg UB

Cod. 31 in scrin. Fragm. 26

fol. 2r

templi tui & reparationis nrae veneranda solemnia congruis honoribus
praecedamus. ℣

EBDOMAD. III. ANTE NAT. DNI

pulsus sum. prima

EXCITA DNE CORDA NRA
ad praeparandas unigeniti tui vias
ut per eius adventum purificati tibi mereamur
ubius servire mente. ℣ Per eum.

PLacare quaesumus dne humilitatis nrae precibus
& hostias. & ubi nulla suppetunt suffragia meritorum. tuae nobis succurre
praesidius. ℣ dnm indulgentiae

REpleti cibo spiritalis alimoniae supplices te dne deprecamur. ut huius participatione mysterii. doceas nos terrena despicere. & amare caelestia. ℣

10. DEC. NAT. SCI LUCIAE

Dilectissimi prima.
Dni deus. s.
Sumite et

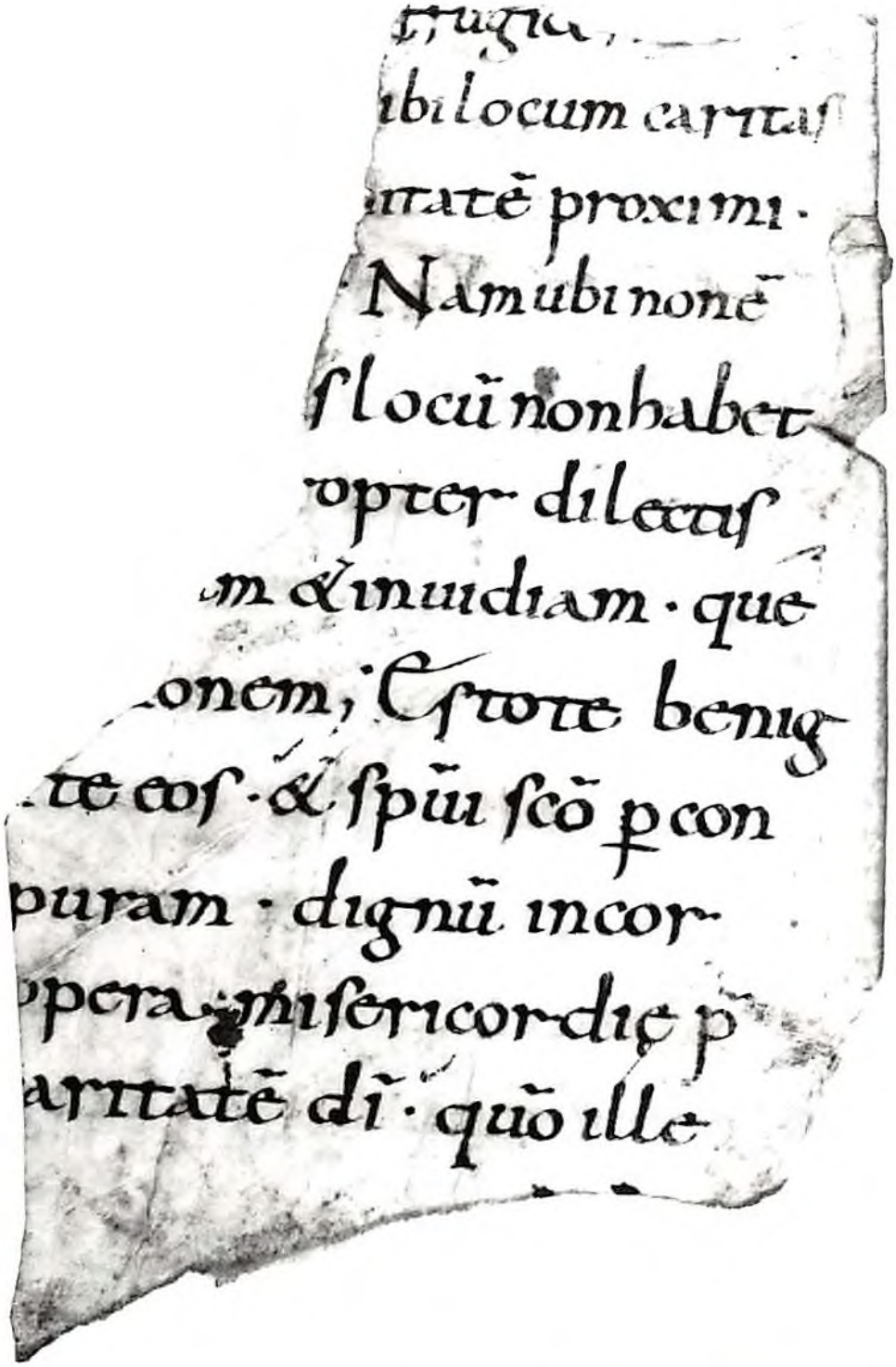
EXAUDI NOS DS SALUTARIS
nr. ut sic de beatae luciae festivitate
te gaudemus. ita pie devotionis eius

Hamburg UB.

Cod. 31 in scrin. Fragm. 26

fol. 1v

Hannover LB. Ms. VIII, 632

tugia,
ibi locum caritas
itatē proximi.
Nam ubi nonē
sl locū non habet
opter dilectas
m & inuidiam. que
onem, & rore benig
te eos. & spū scō p con
puram. dignū incor
pera misericordię p
aritatē dī. quō ille

Hannover LB. Ms. VIII, 632

Hannover, Niedersächs. Landes-
bibliothek

Ms. VIII, 632

(Fragmentensammlung)

Rückseite

Tunc abeuntes pharisei consilium inierunt
ut caperent eum in sermone. Et mittunt ei
discipulos suos cum herodianis dicentes
Magister scimus quia uerax es et uiam dei in
ueritate doces et non est tibi cura de aliquo.
Non enim respicis personam hominum. Dic
ergo nobis quid tibi uidetur. Licet censum
dari caesari an non? Cognita autem ihc
nequitia eorum ait. Quid me temptatis
hypocritae? Ostendite mihi numisma
census. At illi obtulerunt ei denarium.
Et ait illis ihc. Cuius est imago haec et superscrip
tio? Dicunt ei. Caesaris. Tunc ait illis. Red
dite ergo quae sunt caesaris cesari et quae
sunt dei deo. Et audientes miserunt et
relicto eo abierunt. In illo die accesse
runt ad eum sadducei qui dicunt non esse re
surrectionem et interrogauerunt eum di
centes. Magister moyses dixit. Si quis mor
tuus fuerit non habens filium ut ducat fra
ter eius uxorem illius et suscitet semen

ut faciam uobis? Dicunt illi. Dne ut aperi
antur oculi nostri. Misertus autem eorum
ihc tetigit oculos eorum. Et confestim uide
runt et secuti sunt eum. Et cum adpro
pinquassent hierosolimis et uenissent bethphu
ge ad montem oliueti tunc ihc misit duos discí
pulos suos dicens eis. Ite in castellum quod con
tra uos est et statim inuenietis asinam alliga
tam et pullum cum ea. Solute et adducite
mihi. Et si quis uobis aliquid dixerit dicite:
quia dominus his opus habet et confestim
dimittet uobis. Hoc autem factum est ut ad
impleretur quod dictum est per prophetam dicen
tem. Dicite filiae sion. Ecce rex tuus uenit
tibi mansuetus sedens super asinam et pullum
filium subiugalis. Euntes autem discipuli fe
cerunt sicut praecepit illis ihc. Et adduxerunt
asinam et pullum et imposuerunt super eos
uestimenta sua et eum desuper sedere fecerunt.
Plurima autem turba strauerunt uestimenta
sua multa. Alii autem caedebant ramos de

Page 1/1 IMG_0032

Matth. 21,8 9v

Matth. 22,5 22

bantur ceste[rn]ebant uias. Turbae autem
quae precedebant et quae sequebantur clama
bant dicentes; Osanna filio dauid benedic
tus qui uenit in nomine dni. osanna in altis
simis. Et cum intrasset hierosolymam com
mota est uniuersa ciuitas dicens. Quis est hic
Populi autem dicebant. Hic est ihe ppheta
a nazareth galilee. Et intrauit in templum
templum dei. et eiciebat omnes uendentes
et ementes in templo. et mensas numulari
orum et cathedras uendentium columbas
euertit. Et dicit illis. Scriptum est. domus
mea domus orationis uocabitur. Uos autem
fecistis illam speluncam latronum. Et
accesserunt ad eum ceci et claudi in templo
et sanauit eos. Uidentes autem principes
sacerdotum et scribae mirabilia quae fe
cit et pueros clamantes in templo et dicen
tes, osanna filio dauid. indignati sunt et dix
erunt ei. Audis quid isti dicunt? Ihe

Illis autem negligentibus. Et abierunt alius
in villam suam. Alius uero ad negotiationem
suam. Reliqui uero tenuerunt seruos eius et
contumelia affectos occiderunt. Rex autem cum
audisset iratus est. et mittens exercitus suos p
didit homicidas illos et ciuitatem illorum suc
cendit. Tunc ait seruis suis. Nuptiae quidem
parate sunt. sed qui inuitati erant non fuerunt
digni. Ite ad exitus ergo uiarum. et quos cq
unqueritis uocate ad nuptias. Et egressi
serui eius in uias. congregauerunt omnes
quos inuenerunt bonos et malos. et impleta
sunt nuptiae discumbentium. Intrauit
autem rex ut uideret discumbentes. et uid
it ibi hominem non uestitum ueste nuptiali.
et ait illi. Amice quomodo huc intrasti non
habens uestem nuptialem? At ille obmutuit.
Tunc dixit rex ministris. Ligatis pedibus eius
et manibus mittite eum in tenebras exterio
res. ibi erit fletus et stridor dentium.
Multi enim sunt uocati pauci uero electi.

Page 1/1

IMG_0022

Hamburg Staats- u. Universitätsbibl. Cod. jur. 2567 21,16

22,14

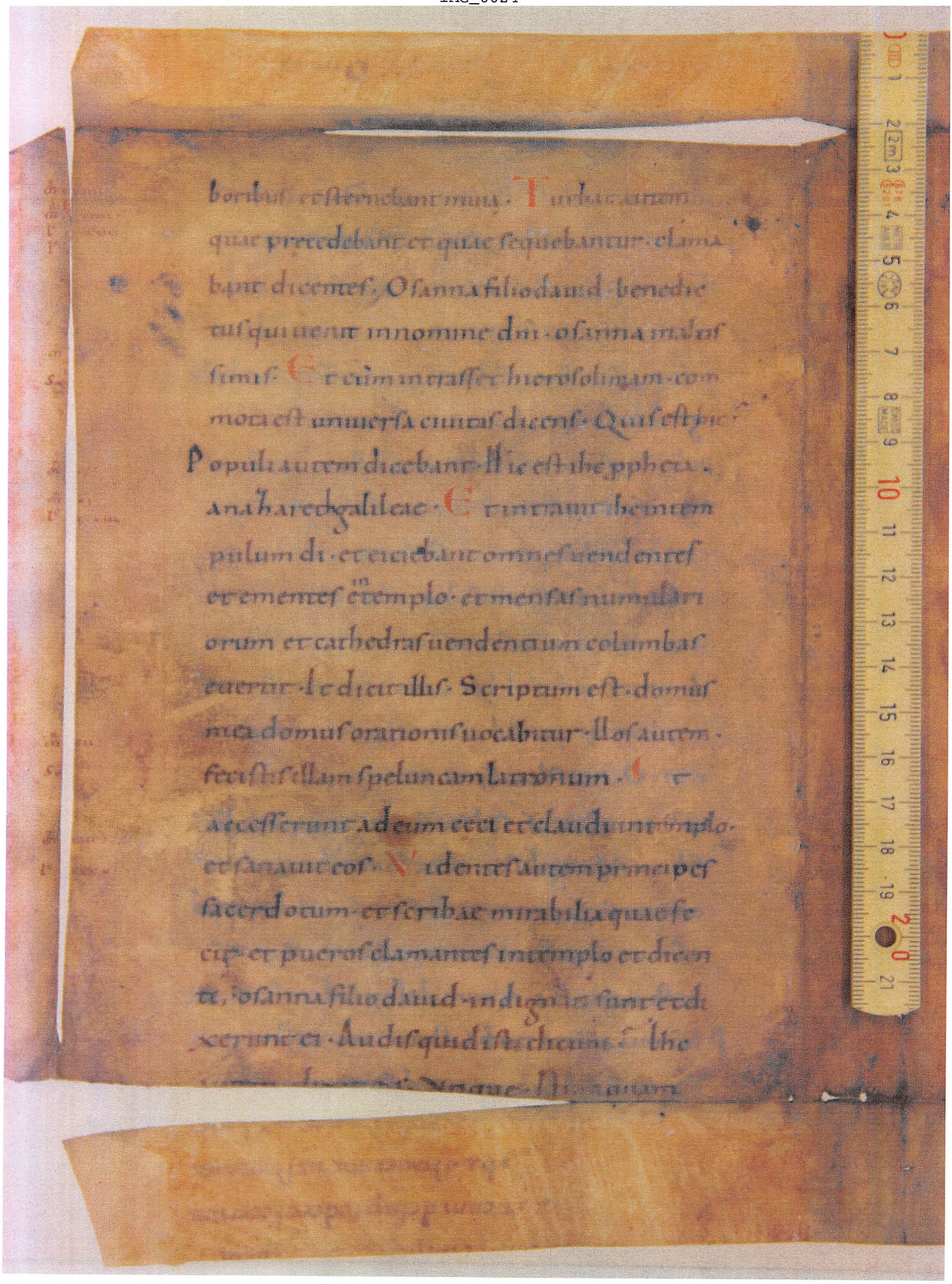
boribus · et sternebant uias · Turbae autem
quae precedebant et quae sequebantur · clama
bant dicentes · Osanna filio dauid · benedic
tus qui uenit in nomine dni · osanna in excel
sis · Et cum intrasset hierosolymam · com
mota est uniuersa ciuitas dicens · Quis est hic ·
Populi autem dicebant · Hic est ihesus pphe
ta a nazareth galileae · Et intrauit ihesus in templum
dei · et eiciebat omnes uendentes
et ementes in templo · et mensas nummula
rum et cathedras uendentium columbas
euertit · et dicit illis · Scriptum est · domus
mea domus orationis uocabitur · uos autem
fecistis illam speluncam latronum · Et
accesserunt ad eum ceci et claudi in templo
et sanauit eos · Videntes autem principes
sacerdotum et scribae mirabilia quae fe
cit · et pueros clamantes in templo et dicen
tes · osanna filio dauid · indignati sunt et di
xerunt ei · Audis quid isti dicunt · Ihe

illi autem neglexerunt · et abierunt alius
in villam suam · alius uero ad negotiationem
suam · Reliqui uero tenuerunt seruos eius · et
contumelia affectos occiderunt · Rex autem cum
audisset iratus est · et mittens exercitus suos p
didit homicidas illos · et ciuitatem illorum suc
cendit · Tunc ait seruis suis · Nuptiae quidem
parate sunt · sed qui inuitati erant · non fuerunt
digni · Ite ad exitus ergo uiarum · et quoscu
mque inueneritis uocate ad nuptias · Et egressi
serui eius in uias · congregauerunt omnes
quos inuenerunt · bonos et malos · et implet
sunt nuptiae discumbentium · Intrauit
autem rex · ut uideret discumbentes · et uis
dit ibi hominem non uestitum ueste nuptiali
et ait illi · Amice · quomodo huc intrasti · non
habens uestem nuptialem · At ille obmutuit ·
Tunc dixit rex ministris · Ligatis pedibus eius
et manibus · mittite eum in tenebras exteriores · ibi erit fletus et stridor dentium ·

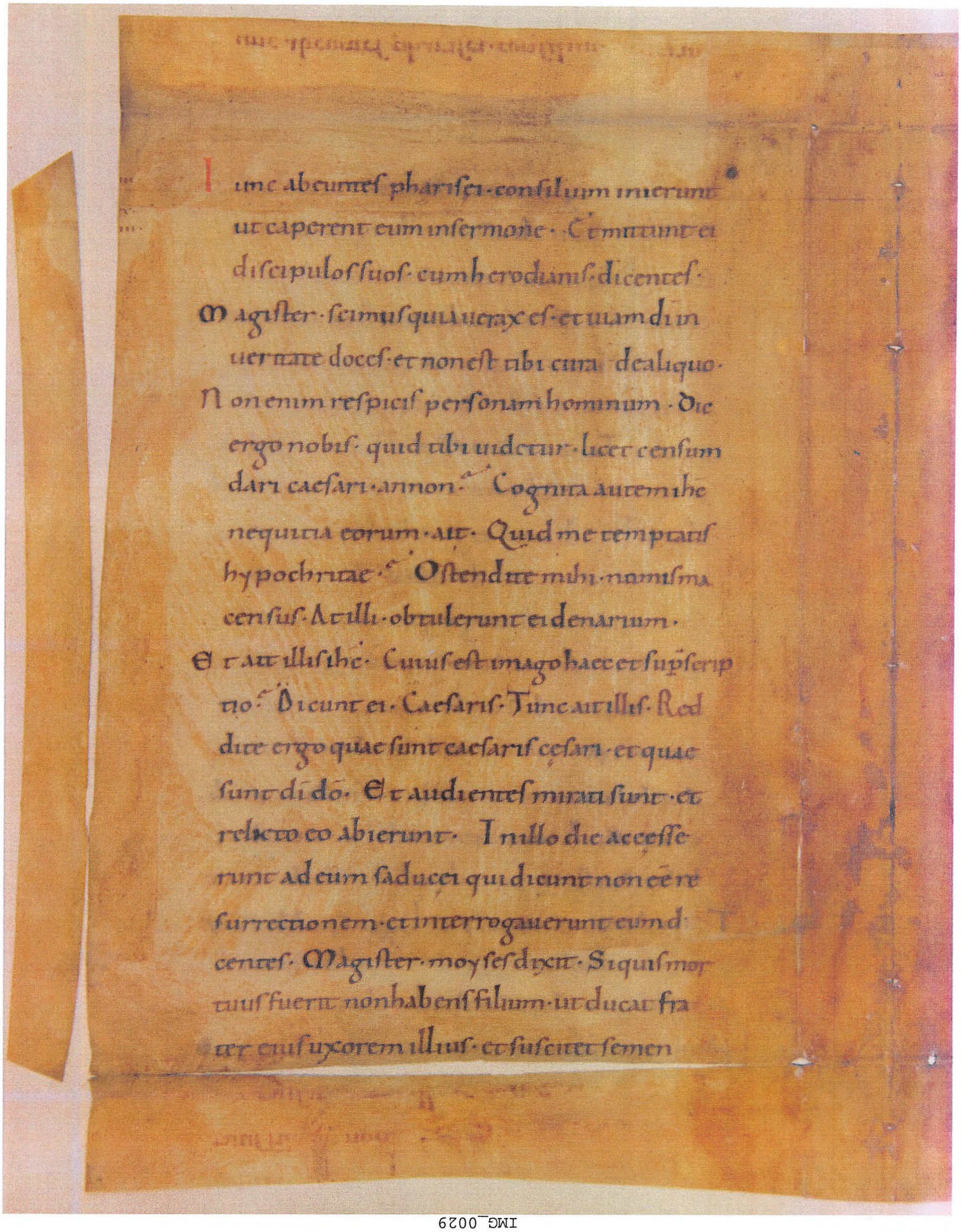
Page 1/1

IMG_0023

Hamb Stub God. fol. 2567

borlut · ostendebant uma · Turbaq; autem
quae precedebant · eq; quae sequebantur · clama
bant dicentes · Osanna filio dauid · benedic
tus qui uenit in nomine dñi · osanna in excel
sis · Et cùm intrasset hierosolymam · com
mota est uniuersa ciuitas dicens · Quis est hic ·
Populi autem dicebant · Hic est ihesus pphe
ta a nazareth galileae · Et intrauit ihesus in tem
plum dñi · et eiciebat omnes uendentes
et ementes in templo · et mensas nummula
rum et cathedras uendentium columbas
euertit · et dicit illis · Scriptum est · domus
mea domus orationis uocabitur · uos autem
fecistis illam speluncam latronum · Et
accesserunt ad eum cęci et claudi in templo ·
et sanauit eos · Videntes autem principes
sacerdotum · et scribae mirabilia quae fe
cit · et pueros clamantes in templo et dicen
tes · osanna filio dauid · indignati sunt et dix
erunt ei · Audis quid isti dicunt · Ihe
[illegible]

Tunc abeuntes pharisei consilium inierunt
ut caperent eum in sermone. Et mittunt ei
discipulos suos cum herodianis dicentes
Magister scimus quia uerax es et uiam dei in
ueritate doces et non est tibi cura de aliquo.
Non enim respicis personam hominum. Dic
ergo nobis quid tibi uidetur licet censum
dari cesari an non? Cognita autem ihe
nequitia eorum ait. Quid me temptatis
hypocritae? Ostendite mihi numisma
census. At illi obtulerunt ei denarium.
Et ait illis ihe. Cuius est imago haec et suprscrip
tio? Dicunt ei. Caesaris. Tunc ait illis. Red
dite ergo quae sunt caesaris cesari et quae
sunt dei deo. Et audientes mirati sunt et
relicto eo abierunt. In illo die accesse
runt ad eum saducei qui dicunt non esse
surrectionem et interrogauerunt eum di
centes. Magister moyses dixit. Si quis mor
tuus fuerit non habens filium ut ducat fra
ter eius uxorem illius et suscitet semen

IMG_0029

Hamburg UB. Cod. jur. 2567

Tunc abeuntes pharisei consilium inierunt
ut caperent eum in sermone. Et mittunt ei
discipulos suos cum herodianis dicentes
Magister scimus quia uerax es et uiam dei in
ueritate doces et non est tibi cura de aliquo.
Non enim respicis personam hominum. Dic
ergo nobis quid tibi uidetur. licet censum
dari cesari an non? Cognita autem ihe
nequitia eorum ait. Quid me temptatis
hypocritae? Ostendite mihi numisma
censis. At illi obtulerunt ei denarium.
Et ait illis ihc. Cuius est imago haec et superip
tio? Dicunt ei. Caesaris. Tunc ait illis. Red
dite ergo quae sunt caesaris cesari. et quae
sunt di do. Et audientes mirati sunt. et
relicto eo abierunt. In illo die accesse
runt ad eum saducei qui dicunt non esse re
surrectionem. et interrogauerunt eum di
centes. Magister moyses dixit. Si quis mor
tuus fuerit non habens filium. ut ducat fra
ter eius uxorem illius. et suscitet semen

Hamburg StUB. Cod. jur. 2567 IMG_0028

boribus ecclesie eiciebant omnia. Turbas autem
quae precedebant et quae sequebantur clama
bant dicentes. Osanna filio dauid benedic
tus qui venit in nomine dni. osanna in excel
sis. Et cum intrasset hierosolymam com
mota est universa civitas dicens. Quis est hic.
Populi autem dicebant. Hic est ihe ppheta
a nazareth galileae. Et venerunt in templum
pulum di. et eiiciebat omnes vendentes
et ementes in templo. et mensas nummulari
orum et cathedras vendentium columbas
everit. Et dicit illis. Scriptum est. domus
mea domus orationis vocabitur. Vos autem
fecistis illam speluncam latronum. Et
accesserunt ad eum ceci et claudi in templo.
et sanavit eos. Videntes autem principes
sacerdotum et scribae mirabilia quae fe
cit et pueros clamantes in templo et dicen
tia. osanna filio dauid indignati sunt et di
xerunt ei. Audis quid isti dicunt. Ihe
[illegible] quam

ut faciam uobis. Dicunt illi. Dñe. ut aperi
antur oculi nostri. Misertus autem eorum
ihc. tetigit oculos eorum. Et confestim uide
runt. et secuti sunt eum. Et cum ad pro
pinquassent hierosolimis et uenissent bethphu
ge ad montem oliueti tunc ihc misit duos discí
pulos suos. dicens eis. Ite in castellum quod con
tra uos est. et statim inuenietis asinam alliga
tam et pullum cum ea. Soluite. et adducite
mihi. Et si quis uobis aliquid dixerit. dicite:
quia dominus his opus habet. et confestim
dimittet uobis. Hoc autem factum est. ut ad
impleretur quod dictum est p̄ p̄phetam dicen
tem. Dicite filiae syon. ecce rex tuus uenit
tibi mansuetus. sedens sup asinam et pullū
filium subiugalis. Euntes aut discipuli. fe
cerunt sicut precepit illis ihc. Et adduxerunt
asinam et pullum. et imposuerunt sup eos
uestimenta sua. et eum desup sedere fecerunt.
Plurima autem turba. strauerunt uestimenta
sua in uia. Alii autem cedebant ramos de ar-

ut faciam uobis. Dicunt illi. Dñe. ut aperi
antur oculi nostri. Misertus autem eorum
ihc. tetigit oculos eorum. Et confestim uide
runt. et secuti sunt eum. Et cum adpro
pinquassent hierosolimis et uenissent bethphu
ge ad montem oliueti tunc ihc misit duos discí
pulos suos. dicens eis. Ite in castellum quod con
tra uos est. et statim inuenietis asinam alliga
tam et pullum cum ea. Solute. et adducite
mihi. Et si quis uobis aliquid dixerit. dicite:
quia dominus his opus habet. et confestim
dimittet uobis. Hoc autem factum est. ut ad
impleretur quod dictum est ꝑ ppheta dicen
tem. Dicite filiae syon. ecce rex tuus uenit
tibi mansuetus. sedens sup asinam et pullū
filium subiugalis. Euntes autē discipuli. fe
cerunt sicut precepit illis ihc. Et adduxerunt
asinam et pullum. et imposuerunt sup eos
uestimenta sua. et eum desup sedere fecerunt.
Plurima autem turba. strauerunt uestimenta
sua in uia. Alii autem cedebant ramos de

Hamburg Stadtbibl. Cod. jur. 2567, (fol. 1r)

Illi autem neglexerunt. Et abierunt alius
in villam suam. Alius uero ad negotiationem
suam. Reliqui uero tenuerunt seruos eius. Et
contumelijs affectos occiderunt. Rex autem cum
audisset iratus est. Et missis exercitibus suis. p
didit homicidas illos. Et ciuitatem illorum suc
cendit. Tunc ait seruis suis. Nuptie quidem
parate sunt. sed qui inuitati erant. non fuerunt
digni. Ite ad exitus ergo uiarum. Et quoscun
que inueneritis uocate ad nuptias. Et egressi
serui eius in uias. congregauerunt omnes
quos inuenerunt bonos et malos. Et impleta
sunt nuptie discumbentium. Intrauit
autem rex. ut uideret discumbentes. Et ui
dit ibi hominem non uestitum ueste nuptiali.
Et ait illi. Amice. quomodo huc intrasti. non
habens uestem nuptialem. At ille obmutuit.
Tunc dixit rex ministris. Ligatis pedibus eius
et manibus eius mittite eum in tenebras exterio
res. Illic erit fletus et stridor dentium.

Hamburg, Staatsbibl. Cod. jur. - 2567

nouisseuis me et patrem meum utiq; cognouis
setis. et amodo cognoscetis eum. et uidistis eum.
Dicit ei philippus. dñe. ostende nobis patrem.
et sufficit nobis. Dicit ei ihc. Tanto tempore
uobiscum sum. et non cognouistis me philippe.
qui uidet me. uidet et patrem. Quomodo
tu dicis ostende nobis patrem. Non credis
quia ego in patre. et pater in me est. Uerba
quae ego loquor uobis. a me ipso non loquor.
Pater autem in me manens. ipse facit opera.
Non creditis quia ego in patre. et pater in me est.
Alioquin. propter opera ipsa credite. Amen
amen dico uobis. qui credit in me. opera quae
ego facio et ipse faciet. et maiora horum faciet.
quia ego ad patrem uado. Et quodcumq;
petieritis in nomine meo. hoc faciam. ut glori
ficetur pater in filio. Si quid petieritis me
in nomine meo hoc faciam. Si diligitis me.
mandata mea seruate. Et ego rogabo patrem.
et alium paraclytum dabit uobis. ut maneat
uobiscum in aeternum. Spm ueritatis quem

scrin. 17 Fragm. 2

Hamburg UB. Cod. 17 in scrin. Fragm. 2

[illegible] ihc ostendere discipulis
suis quia oportuerit eum ire hierosolima et multa pati a sen
oribus et scribis et principibus sacerdotum et occidi et tertia
die resurgere Et assumens eum petrus cepit increpare illum dicens.
Absit a te dne non erit tibi hoc Qui conuersus dixit
petro Vade post me sathanas Scandalum
mihi es quia non sapis ea quae dei sunt sed ea
quae hominum Tunc ihc dixit discipulis
suis Si quis uult post me uenire abneget se
metipsum et tollat crucem suam et sequatur
me Qui enim uoluerit animam suam saluam
facere perdet eam Qui autem pdiderit am
mam suam propter me inueniet eam Quid e
nim pdest homini si mundum uniuersum
lucretur animae uero suae detrimentum pa
tiatur Aut quam dabit homo commutati
onem pro anima sua Filius enim hominis
uenturus est in gloria patris sui cum angelis
suis et tunc reddet unicuiq secundum ope
ra eius Amen dico uobis Sunt quidam de

Hamburg SUB
Cod. 17 in scrin.
fol. 3v

dentes mutos loquentes. claudos ambulantes.
caecos uidentes. et magnificauerunt deum israhel.

XVI In illis autem conuocatis discipulis suis. ait.
Misereor turbae. quia triduo iam perseuerant
mecum. et non habent quod manducent. Et
dimittere eos ieiunos nolo. ne deficiant in uia.
Et dicunt ei discipuli. Vnde ergo nobis in deserto panes tantos. ut saturemus turbam tantam.
Et ait illis ihc. Quot panes habetis. At illi dixerunt. Septem. et paucos pisciculos. Et praecepit turbae. ut discumberent super terram.
Et accipiens septem panes et pisces. et gratias agens. fregit et dedit discipulis suis. et discipuli dederunt populo. Et comederunt omnes. et saturati sunt. Et quod superfuit de fragmentis. tulerunt septem sportas plenas. Erant autem qui manducauerunt quatuor milia hominum. extra paruulos & mulieres. Et dimissa turba. ascendit in naviculam. et uenit in fines magedan. Et accesserunt ad eum pharisei. et sadducei temptantes. et rogauerunt eum ut signum

Hamb SUB
Cod. 17 in scrin
Fragm 2
fol. 2r

Matth. 15, 31

decaelo · ostenderet eis · At ille respondens
ait eis · Facto uespere · dicitis · Serenum erit ·
rubicundum est enim caelum · Et mane hodie ·
tempestas · Cuniat enim triste caelum · Faciem
ergo caeli · diiudicare nostis · signa autem tempo
rum · non potestis cognoscere · Generatio ma
la et adultera signum quaerit · et signum non
dabitur ei · nisi signum ionae prophetae · Et relic
tis illis · abiit · Et cum uenissent discipuli eius ·
trans fretum · oblti sunt panes accipere · Qui di
xit illis · Intuemini et cauete a fermento phari
saeorum · et Saduceorum · At illi · cogitabant
inter se dicentes · quia panes non accepimus ·
Sciens autem ihc · dixit · Quid cogitatis inter uos
modicae fidei · quia panes non habetis · Nondum
intellegitis · neque recordamini quinq · panum
in quinq · milia hominum · et quot cophinos
sumpsistis · Neque septem panum in quatu
or milia hominum et quot sportas sumpsistis ·
Quare non intellegitis quia non de pane dixe
rim uobis · cauete a fermento phariseorum et Sa

Hamb SUB
Cod. 17 in sam.
Fragm. 2
fol. 2v

Matth. 16,1

dem̃ filiis istis. Si autem peccauerit in te
frater tuus. uade et corripe eum inter te
et ipsum solum. Si te audierit. lucratus eris
fratrem tuum. Si autem non te audierit. ad
hibe tecum adhuc unum uel duos. ut in ore
duorum testium uel trium. stet omne uerbu.
Quod si non audierit eos. dic ecclesiae. Si au
tem ecclesiam non audierit. sit tibi sicut ethn
icus et publicanus. Amen dico uobis. quę
cumq. alligaueritis super terram. erunt liga
ta et in caelo. Et quęcumq. solueritis super
terram. erunt soluta et in caelo. Iterum di
co uobis. quia si duo ex uobis consenserint
super terram de omni re quamcumq. petierint.
fient illis a patre meo. qui in caelis est. Ubi enim
sunt duo uel tres congregati in nomine meo.
ibi sum in medio eorum. Tunc accedens
petrus ad eum dixit. Domine. quotiens pecca
uerit in me frater meus. et dimittam ei usq;
septies. Dicit illi ihs. Non dico tibi usque
septies. sed usque septuagies septies.

Hamburg SUB
Cod. 17 in scrin.
fol. 4v

4v

no suo omnia quae facta fuerant. Tunc uocauit
illum dominus suus · et ait illi · Serue nequam ·
omne debitum dimisi tibi · quo rogasti me ·
Non ne ergo oportuit et te misereri conserui
tui · sicut et ego tui misertus sum · Et iratus
dominus eius · tradidit eum tortoribus · quo
adusque redderet uniuersum debitum · Sic
et pater meus caelestis faciet uobis · si non re
miseritis unus quisq; fratri suo de cordibus
uestris · Et factum est cum consummasset ihc
sermones istos · migrauit a galilea · et uenit in fi
nes iudeae trans iordanen · Et secutae sunt
eum turbae multae · et curauit eos ibi · Et ac
cesserunt ad eum pharisei · temptantes eum
et dicentes · Si licet homini dimittere u
xorem suam quacumq; ex causa · Qui re
spondens · ait illis · Non legistis quia qui
fecit ab initio masculum et feminam · fecit
eos · et dixit · Propter hoc dimittet homo
patrem et matrem · et adherebit uxori
suae et erunt duo in carne una · Itaq; iam non

Hamburg UB. Cod. 17 in scrin. Fragm. 2

Hamburg SUB
Cod. 17 in scrin.
Fragm. 2
fol. 1v

Matth. 18,31

dco assimilatum est regnum celorum homini
regi · qui uoluit rationem ponere cum seruis
suis · Et cum cœpisset rationem ponere · ob
latus est ei unus qui debebat decem milia ta
lenta · Cum autem non haberet unde redde
ret · iussit eum dominus eius uenundari · et
uxorem eius et filios · et omnia quae habebat
et reddi · Procidens autem seruus ille · roga
bat eum dicens · Patientiam habe in me · et
omnia reddam tibi · Misertus autem domi
nus serui illius · dimisit eum · et debitum di
misit ei · Egressus autem seruus ille · inue
nit unum de conseruis suis · qui debebat ei
centum denarios · Et tenens · suffocabat eum
dicens · Redde quod debes · Et procidens con
seruus eius · rogabat eum dicens · Patientiam ha
be in me · et omnia reddam tibi · Ille autem
noluit · sed abiit et misit eum in carcerem ·
donec redderet debitum · Videntes autem
conserui eius quae fiebant · contristati sunt
nimis · Et uenerunt et narrauerunt domi

SUB Hamburg: Cod. 17 mus. 11, Fragm. 2, 1R Matth. 18, 23

duceorum · Tunc intellexerunt quia non
dixerat cauendum a fermento panum sed
a doctrina pharisæorum et saduceorum

Venit autem ihs in partes cesaree philippi
et interrogabat discipulos suos dicens
Quem dicunt homines esse filium hominis
At illi dixerunt · Alii iohannem baptistam ·
Alii autem heliam · Alii uero hieremiam · Aut
unum ex prophetis · Dicit illis ihs · Vos autem
quem me esse dicitis · Respondens symon
petrus dixit · Tu es xps filius dei uiui ·

Respondens autem ihs dixit ei · Beatus es
symon bariona · quia caro et sanguis non
reuelauit tibi · sed pater meus qui in cae-
lis est · Et ego dico tibi · quia tu es petrus · et su-
per hanc petram ædificabo ecclesiam me-
am · Et portæ inferi non preualebunt ad-
uersus eam · Et tibi dabo · claues regni cae-
lorum · Et quodcumq; ligaueris super ter-
ram erit ligatum in celis · Et quodcumq; sol-
ueris super terram · erit solutum in celis ·

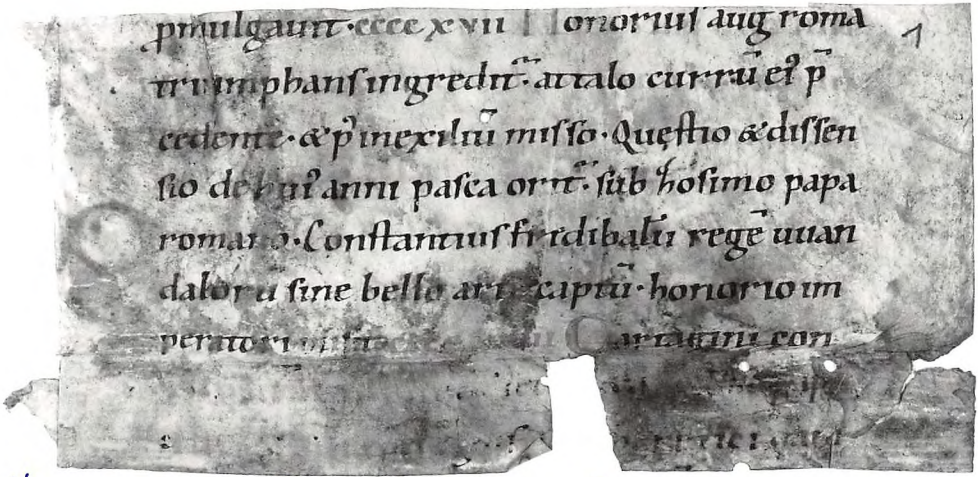
Hamburg SUB
Cod. 17 in Scrin.
fol. 3ᵛ

[illegible] tua uel n[illegible] tuus sit.

[illegible]cum et proice abs te: Bonum tibi est ad
uitam ingredi debilem uel claudum. q[illegible]
duas manus uel duos pedes habentem mit
ti in ignem aeternum. Et si oculus tuus scan
dalizat te. erue eum et proice abs te. Bonum
tibi unu oculu habenti in uitam intrare. quam
duos oculos habentem. mitti in gehennam ig
nis. Videte. ne contempnatis unum exhis
pusillis. Dico enim uobis. Quia angeli eorum
in caelis semper uident faciem patris mei.
qui in caelis est. Venit enim filius hominis
saluare quod perierat. Quid uobis uide
tur. Si fuerint alicui centum oues. et er
rauerit una ex eis. nonne relinquit nonaginta
nouem in montibus. et uadit quaerere eam
quae errauerat. Et si contigerit ut inueniat
eam. Amen dico uobis. quia gaudebit super
eam magis quam super nonaginta nouem quae
non erraverunt. Sic non est uoluntas ante
patrem uestrum qui in caelis est. ut pereat unus

Hamburg SUB
Cod. 17 in scrin.
fol. 4r

4R

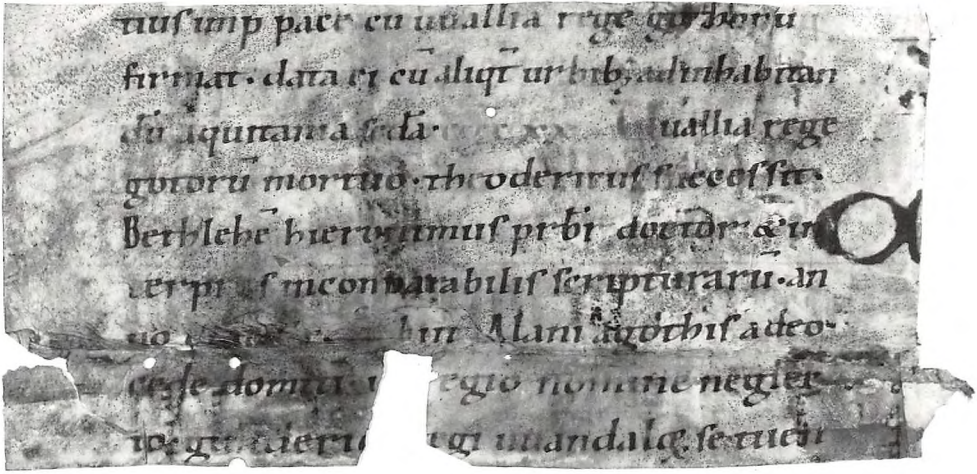

pmulgauit·cccc xvii [illegible] onorius aug roma
triumphans ingredit̄ attalo curru eī p̄
cedente·& p̄ inexilū misso·Questio & dissen
sio de vi annī pasca orit̄·sub hosimo papa
romano·Constantius fridibaldū regē uuan
dalor a sine bello arī captū·honorio im
per[illegible]

Hamburg UB. Cod. 31 in scrin. Fragm. 9

Hamburg UB.

Cod. 31 in scrinio

+ fragm. 9

Hamb. WB

Cod. 31 in samm. Fragm. 9

rib⁹ accusatus & unct⁹ d[e]p[osi]t[us]

Bernhardus rex nē rebellion[is]

ex cecatis morē. Complicesq; e[ius] d[e]-

deptesti sunt. Ludowycus i[m]p[er]

lamus. ex eiso normanno du[ce]

vm in vl' facta. Irmingardi u[xor]

Cigil abb ētraut. occc

tarū exilio damnat⁹. & regn[um]

datū. Smodo aquisgrani hab[itum]

ecclesiaq; tractata sunt. In[de]

duxit uxorē ex qua karolū g[enuit]

ludowycū sclauū rebellan[tem]

filius imp uvasiones rebella[ntes]

nisacu archiepō & [de]

Tres exercū com ludowycū [in]

pannoniā magna cū [de]

reus maiestatis duello cō[tra]

dationē plurimarū numia p[ro]

ta. occc xxi Ludowyc[us] imp[er]

exilia relaxauit. debita cum [de]

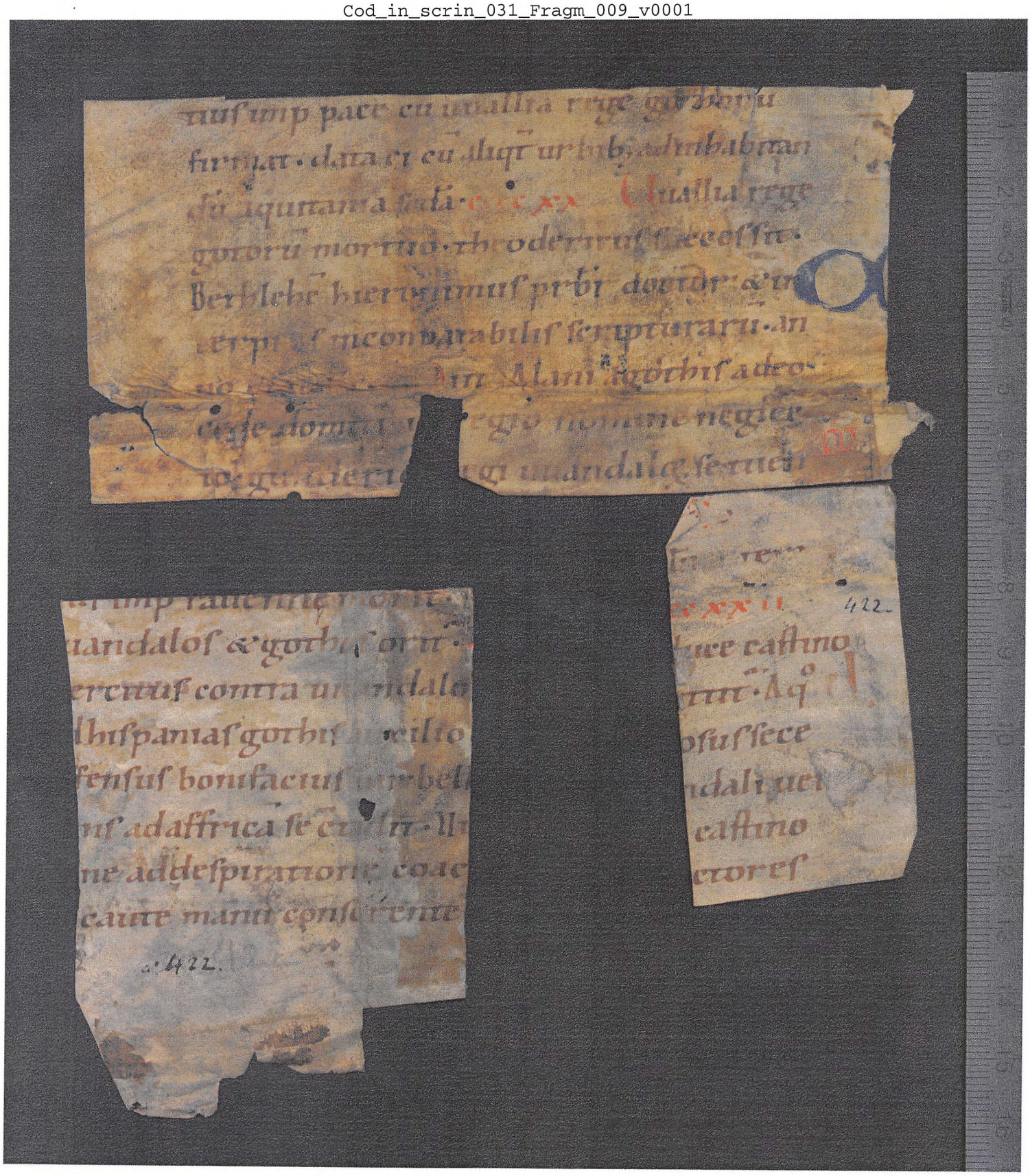
cum redactas restituit. Lo[tharius]

Hamb§ UB. Cod. 31 in scrin. Fragm. 9

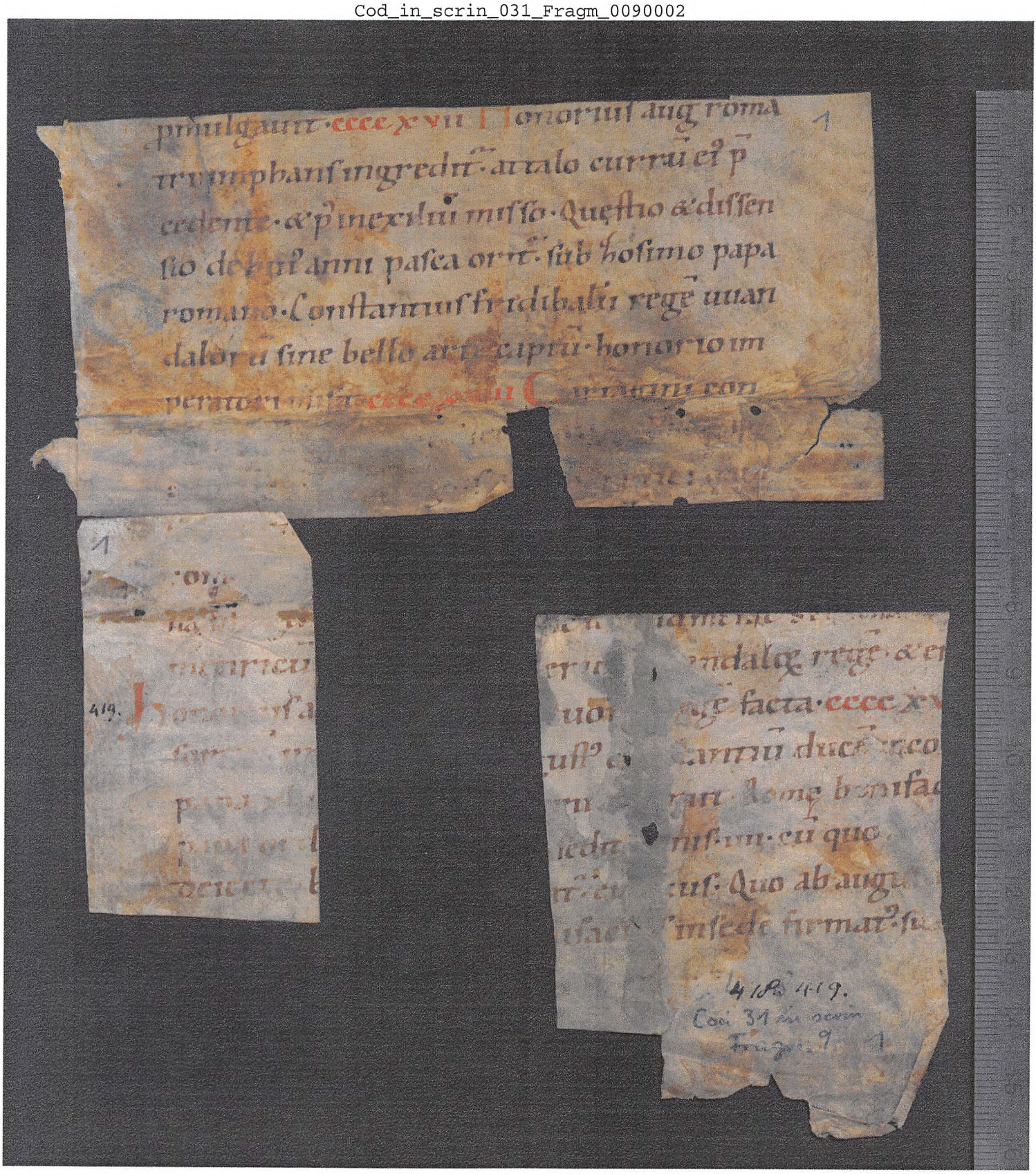
Hamburg UB

Cod. 31 in scrinio

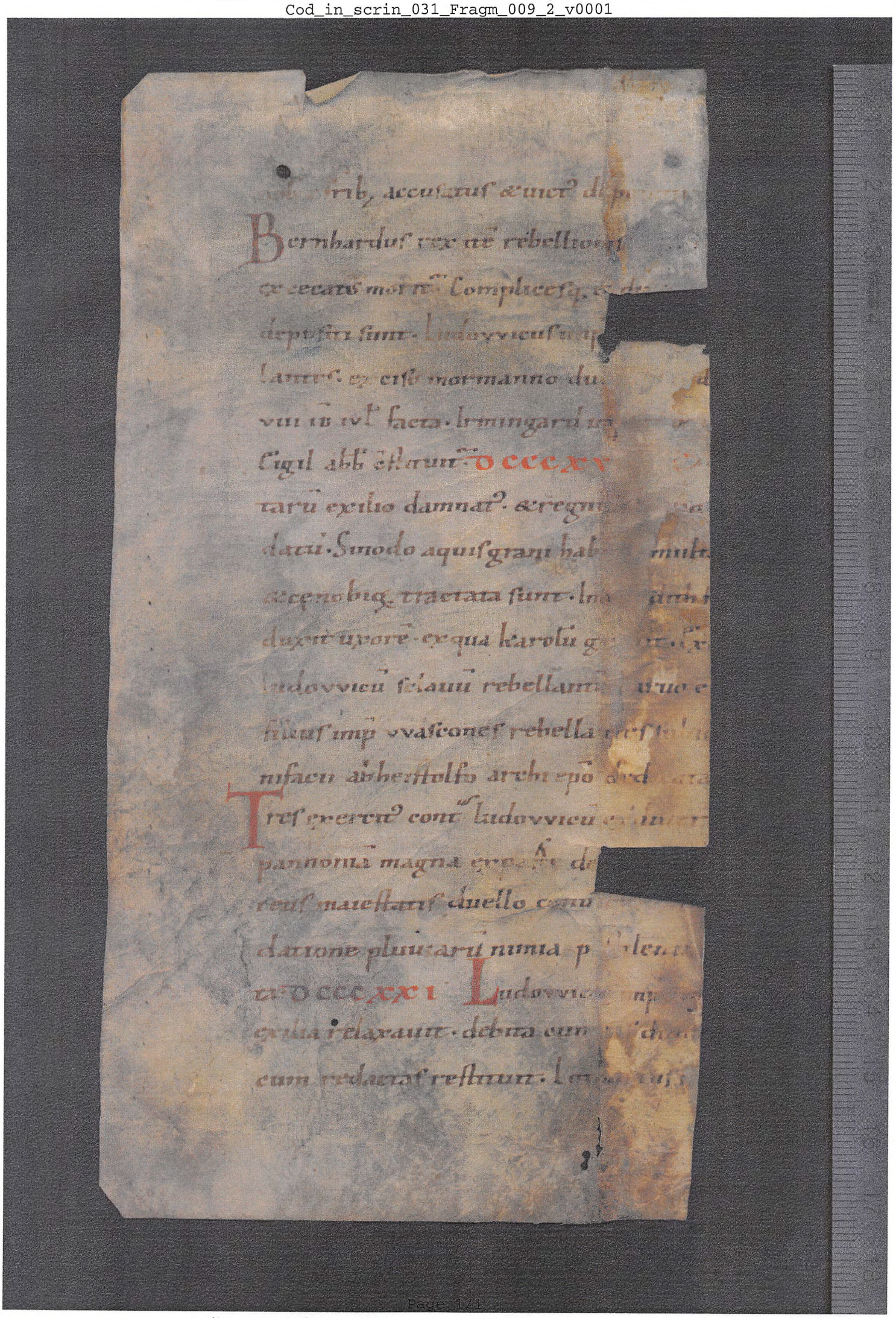
Fragm. 9

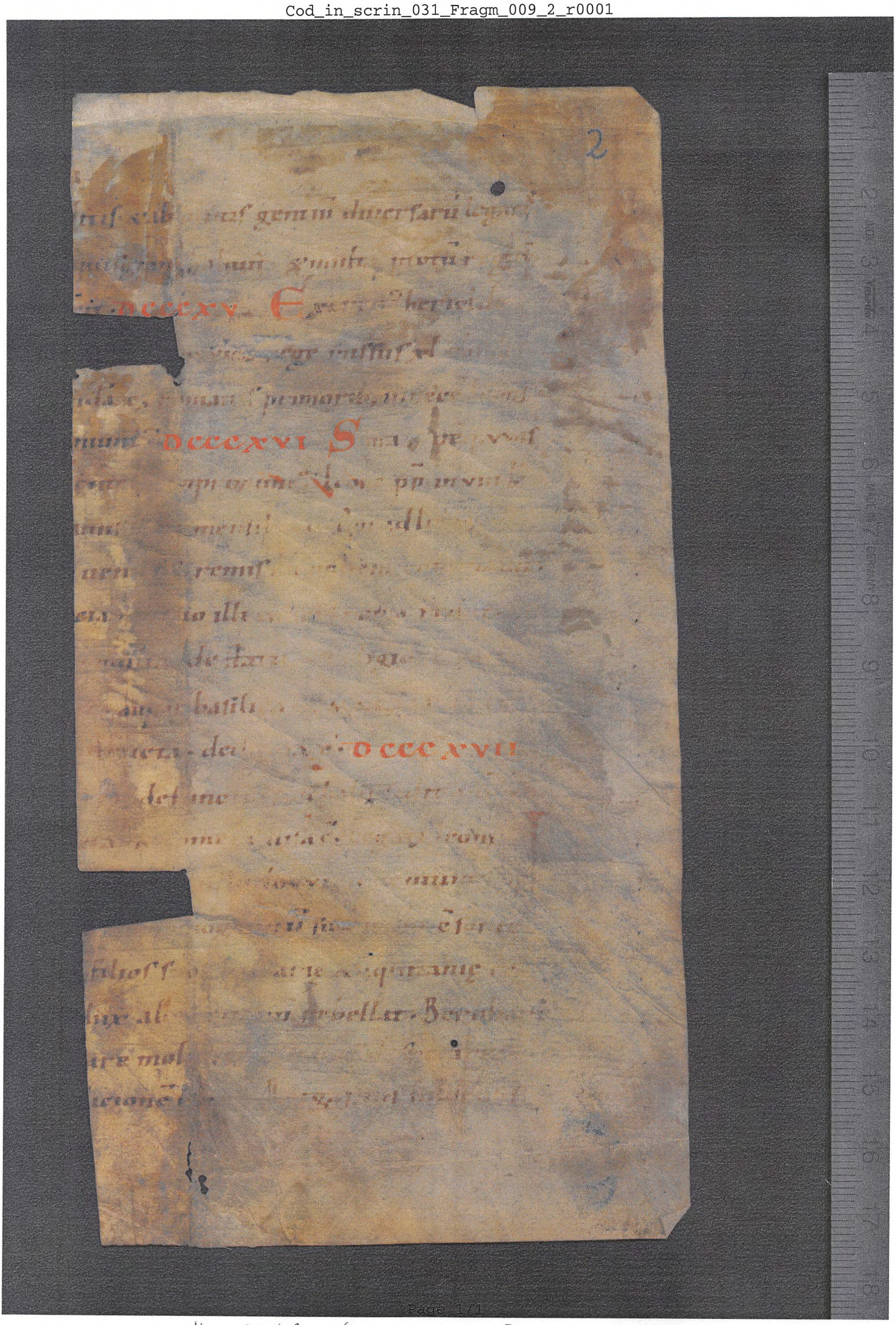
Hamburg UB Cod. in scrin. 31 Fragm. 9

Hamburg UB Cod. in scrin. 31 Fragm. 9

Hamburg UB. Cod. in scrin. 31 Fragm. 9

Hamburg UB. Cod. in scrin. 31 Fragm. 9

Hamb$\bar{g}$ UB., Cod. theol. 1124

quoq; & ethiopias transibit. & fama turbabit
eum ab oriente. & aquilone. Et ueniet in multa
tudine magna ut conterat & interficiat pluri
mos. & figet tabernaculū suum in apedno. int̄
duo maria. sup montē inclitum & scm. & ueniet
usq; ad summitatē eius. & nemo auxiliabit̄ ei.
In tempore autē illo consurget XXVIII.
michabel princeps magnus qui stat pfilius ppli
tui. & ueniet tempus quale nō fuit ab eo quo
gentes cē ceperunt usq; ad tempus illud. Et in
tempore illo saluabit̄ ppls tuus. omīs qui in
uentus fuerit scriptus in libro. Et multi de bis
qui dormiunt in terre puluere euigilabunt.
alii in uitā eternam. & alii in obp̄brium ut ui
deant semp. Qui autē docti fuerint fulgebunt
quasi splendor firmamenti. & qui ad iusticiā
erudiunt multos. quasi stelle in pp̄etuas eterni
tates. Tu autē danihel claude sermones. & sig
na librum usq; ad tempus statuū. Et transibunt
plurimi. & multiplex erit scientia. Et uidi ego
danihel. & ecce quasi duo alii stabant. unus
hinc sup ripam fluminis. & alius inde ex altera
ripa fluminis. Et dixi uiro qui indutus erat
lineis. qui stabat sup aquas fluminis. Usq; quo
finis horum mirabiliū. Et audiui uirum qui
indutus erat lineis. qui stabat sup aquas flumi
nis. cū eleuasset dexteram & sinistram suā in celū.
& iurasset p̄ uiuentē in eternum. quia in tempus

fol. A^{r}, linke Sp., obere Hälfte

SUB. Hamburg, cod. theol. 1124 Fragm.

& intellegit ista · intellegens · & sciet hec · quia
recte ambulabunt in eis · p
uaricatores uero corruent in eis · FINIT OSEAS

INCIPIT IOHEL PPHAM

SANCTUSIO

HEL APUD HEBREOS POST
osee ponitur · & sicut ibi sub
nomine israhel · ad iudeam trib
conferuntur uniuersum · que uel samaria · uel
israhel sepe memorantur: sic in hunc ppham omne
quod dicitur ad tribum iudam & ad hierlm pu
nere credendum e · & nullam omnino israhelis ·
ide decem tribuum in hoc fieri mentionem ·
Tempore quoq; quibus ppheratum eade debe
mus accipere que in osee legimus in dieb; ozie ·
ioathan · & achaz · & ezechie regum iuda · & in
dieb; hieroboam filii ioas regis israhel · Porro factum
ee sermonem dni ad mentem eius refert · cui fit
non adconditione illius qui fieri dicitur ut
alibi legimus · dns mihi factus e in salutem ·
Auditus aute in scripturis scis non e iste qui in
aure sonat sed qui corde capitur · iuxta illud
quod dns loquitur: qui habet aures audiendi
audiet · Quod aut dicitur en wticacii & lati
ne sonat auribus capite proprie n aure sed corde
capitur: Qui senes sunt & celestes audiunt spu

Cod theol. 1124

Hamb UB. Cod. theol. 1124

4°. B^R, mehr Sp., ohne H.
SUB Hamburg, cod. theol. 1124

Quose fulta iubis iactantius illa ferinis
Inferret tumido despectans agmina fastu
Turritum tortis caput accumulaverat intus
Crinibus exstructos augeret ut addita cirros
Congeries celsumq; apicem frons ardua ferret
Carbasea exhumeris summo collecta corimbat
Palla sinu teretem nectens pectore nodum
Aceruce fluens tenui uelamine limbus
Concipit infectas textis turgentibus auras

Hamburg kü. gelesen. Hamburg

Aufnahme:
Museum für Kunst und Gewerbe
Steintorplatz 1 · 2000 Hamburg 1
Neg. Nr. 27849 Inv. Nr. EG 1984,330
Veröffentlichungen und Vervielfältigungen nur mit Genehmigung des Museums und unter Nennung des Aufbewahrungsortes: "Museum für Kunst und Gewerbe, Hamburg" gestattet.

Ipſ~ globoſ legionum ecce concurrentia rumpit
Agmina· uulniferoſ gradiens mactat pimbreſ
Omnibuſ una comeſ uirtutibuſ adſociatur
Auxilium q· ſuum fortuſ patientia miſcet
Nulla ancepſ luctamen init uirtute ſine ·ſ·
dubiuſ bellū
Virtuſ nam uidua eſt quam non patientia firmat·

Superbia.

Aufnahme:
Museum für Kunst und Gewerbe
Steintorplatz 1 · 2000 Hamburg 1
Neg. Nr. 25884 Inv. Nr. EG 1984 330
Veröffentlichungen und Vervielfältigungen nur mit Genehmigung des Museums und unter Nennung des Aufbewahrungsortes: "Museum für Kunst und Gewerbe, Hamburg" erbeten.